

SNEŽNIK

TISKOVINA

POŠTINA PLAČANA PRI POŠTI 6251 ILIRSKA BISTRICA

Bańka Koper

V TEJ ŠTEVILKI PREBERITE:

- PUST PO "NAŠE" stran 2
- KDAJ REGIJSKI PARK SNEŽNIK ? stran 5
- POPOTOVANJE PO NAŠIH VASEH - VAS BRCE stran 16
- CEPITI SE ALI NE stran 11
- LJUBLJANSKI MADRIGALISTI stran 9
- NAGRAJENCI SNEŽNIKOVE NAGRADNE IGRE stran 13

Društvo prijateljev mladine Ilirska Bistrica

Napoveduje

imenitni DOBRODELNI PLES namenjen Skladu za otroška igrišča

Vabljeni mame, očetje, none in nonoti, tete in strici in vsi, ki bi radi pomagali, da se otroške sanje čim prej uresničijo.

To bo prvi v nizu dobrotelnih dejanj, ki bodo polnile sklad, namenjen izgradnji in obnovi obstoječih igrišč ob šolah in vrtcih v občini Ilirska Bistrica.

Zagotavljamo vam dobro glasbo, zabavo in enkratno postrežbo - ples, kot ga se ni bilo.

Prostovoljne prispevke, boste lahko uveljavljali pri davenih olajšavah.

Povabite prijatelje in pridite!

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep.
Kot zvezda na nebu...

T. Pavček

Iskrene čestitke ob dnevu žena!
Rdeči križ Ilirska Bistrica

UVODNIK

Določene stvari v življenju te prizadenejo, pa če si to priznaš ali pa ne. V gradivu za naslednjo sejo Občinskega sveta, je tudi predlog občinskega proračuna za letošnje leto. Ena izmed postavk je tudi: "Donacija občinskega časopisa". Iz obrazložitve je razvidno, da predlagatelj predlaga Občinskemu svetu, da izbere donacijo časopisu, ki ga ustanavlja KD Zgbljena legija.

Osebnostno KD Zgbljena legija čestitam na Brkinski tragediji in glasbenem festivalu. Prepričana sem, da bo njihov časopis "Svet pod Snežnikom" dober, zanimiv in drugačen.

Konkurenca je zdrava in konkurenco je potrebno spodbujati, ampak to ni občinsko poslanstvo. Konkurenci je namenjen trg, z njegovimi regulatornimi mehanizmi in Zakon narave, ki pusti preživeti le najboljšega.

Občina daje podporo lokalnemu časopisu iz naslova obveščeniosti občanov. Njen namen je, da informira občane preko javnih objav in javnih razpisov, seveda ne ker si to želi, ampak ker to mora.

V javnem razpisu zbiranja predlogov za sofinanciranje izdajanja občinskega glasila navajajo pogoje, ki jih mora izpolnjevati ponudnik storitve.

Glasilo mora imeti status javnega glasila, izhajati mora najmanj enkrat na mesec in dosegljivo mora biti v prosti prodaji.

Žal mi je, ampak Sveta pod Snežnikom ni vsak mesec in tudi kupiti ga zaenkrat ni mogoče. Kadar bo, pa bo. In kadar bo, bo lahko.

Zaenkrat pa mislim, da se občina in svetniki z njo, ne bi smeli spuščati v "tvegana posla" z nekom, ki ni še nikoli izdal niti ene številke glasila. Saj niso ne banka, ne skladi in ne sami sebi namen, ampak v službi vseh občanov, ki ravno tako polnijo proračunsko blagajno. Odgovorni so za naš denar in njihova naloga je, da ga naložijo v najbolj sigurne naložbe.

Počakajte, da nov časopis izide in naj vzhaja vsaj nekaj časa, potem pa...

Časa za spremembe je vedno dovolj.

mag. Milena Urh

Adriatic®
zavarovalna družba d.d.

ekART
grafična dejavnost d.o.o.
Tomšičeva 2. Ilirska Bistrica

**SALON POHIŠTVA
PRIZMA**
Leystikova 14, Ilirska Bistrica
05/71-00-220

ODPRTO
od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro,
ob sobotah in nedeljah med 9. in 15. uro.

PUST PO BISTRISKO

Pustovanje bo letos bolj klaverno, saj so nastop na pustnem karnevalu odpovedale tri pomembne skupine. Kot prvo objavljamo njihovo pismo v celoti, tako da bodo bralci dobili popolno informacijo o zadevi in prve odzive na njihov protest. O pravilnosti in poštenosti obeh presodite sami.

PISMO ČLANOM IZVRŠNEGA ODBORA ZKD II. BISTRICA OD HRUŠIŠKIH ŠKOROMATOV, VRBIŠKIH ŠJEM IN ŠJEM VRBOVO

Zaradi nesramnega, vzvišenega in do nas ponižujočega odnosa predsednika in ostalih članov izvršnega odbora Zveze kulturnih društev Ilirska Bistrica, Hrušiški škoromati, Vrbiške šjeme in Vrbovske šjeme s tem pismom nepreklicno odpovedujemo udeležbo na letošnjem pustni povorki v Ilirski Bistrici. Upamo, da bomo s to skrajno potezo občinskemu vodstvu in občanom naše občine končno pokazali, kako amatersko in nepravilno deluje naša Zveza kulturnih društev in preprečili, da bi še kakšno društvo doživljalo ponižanja, kot smo jih doživljali mi v minulih nekaj letih. Obenem že vnaprej zavračamo 'miloščino', ki nam jo je za leto 2001 namenil Izvršni odbor ZKD Ilirska Bistrica.

V občini Ilirska Bistrica že sedmo leto delujejo štiri skupine avtohtonih izvirnih pustnih mask: **Šjeme iz Vrbove, Šjeme iz Vrbova, Škoromati iz Hrušice in Škoromati iz Podgrada.** Vsi štiri se po svojih najboljših močeh trudimo, da bi ohranili dragocene maske in običaj prenesli našim potomcem.

Vse štiri skupine nedvomno izvirajo še iz poganjskih časov, vse štiri nosijo v sebi globoko pogansko simboliko in niti strokovnjaki takih skupin ne ločujejo med seboj po lepoti ali vrednosti. Skupine so se občasno tudi organizirale, nekatere so doživele svoj vrhunec že v 30- tih letih minulega stoletja, nekatere v 60-tih letih, vse štiri pa organizirano nastopamo zadnjih sedem let. Najdlje škoromati iz Podgrada, ki delujejo organizirano nepretrgoma že zadnjih 20 let.

Ko smo se podgrajskim škoromatom - takrat še edini organizirani skupini - leta 1993 pridružili škoromati iz Hrušice, leta 1995 šjeme iz Vrbova in leto kasneje še šjeme iz Vrbove, nam do leta 1996 nihče ni povedal, da nam lahko tako kot že vrsto let skupini iz Podgrada pri našem delovanju z denarjem pomaga občina, oziroma tedanja

Zveza kulturnih organizacij. Šele leta 1996 smo to izvedeli in takrat tudi prvič prejeli pomoč iz občinskega proračuna. Zadovoljni smo bili, da smo sploh kaj dobili, se opremili, uredili maske... Ker nismo v ničemer zaostajali za podgrajskimi škoromati, se nam je iz leta v leto zdelo bolj nerazumljivo, zakaj oni dobijo celo še enkrat več denarja kot naše skupine.

Zato smo se pred pustom 1999 sestali predstavniki vseh štirih pustnih skupin z vodstvom ZKD in se sporazumno dogovorili, da je prišel čas, ko po višini pomoči ne bi bilo več prav delati razlike med nami. Žal pa smo se ušeli. Še isto leto je Izvršni odbor ZKD II. Bistrica sklenil, da bo skupini, ki je že do zdaj prejela največ denarja, dodelil 25 odstotkov več kot Hrušiškim škoromatom in 45 odstotkov več kot obema skupinama šjem. Pust 1999 je minil in naše razočaranje počasi tudi. In čeprav smo po pustu 1999 ustno še enkrat opozorili vodstvo ZKD, naj ne dela več razlike med nami, se je zgodba lani ponovila. Člani Izvršnega odbora ZKD so v planu za leto 2000 določili, da bo njihova 'priljubljena' pustna skupina prejela 40 odstotkov več denarja kot Hrušiški škoromati in kar 55 odstotkov več od obeh skupin šjem.

Po nekaj letih poniževanja smo sklenili, da temu naredimo konec. Izvršni odbor ZKD smo maja lani v pismu opozorili na dogovor iz leta 1999, da dobimo vse štiri pustne skupine enako višino pomoči, in to tudi zahtevale. Čez štiri mesece smo od Izvršnega odbora ZKD prejeli nesramen odgovor, da se jim ne zdi prav, da smo se zbrale tri skupine in nastopamo proti četrti, ki naj bi jo tako postavili v neprijeten položaj. "Poleg številčnosti podgrajski škoromati vodijo tudi kulturno dejavnost v Podgradu, za kar Kulturno društvo Podgrad ne dobi drugih sredstev" so še zapisali v pojasnilo. Vrla kulturniška gospoda, ki sedi v Izvršnem odboru ZKD, se ni pustila 'motiti' in je znova potrdila neenakopravno delitev denarja.

Iz njihovega nesramnega odgovora smo ogorčeno sklepali, da smo barabe mi, ki zahtevamo spoštovanje dogovora in enakopravno delitev denarja, in ne oni, ki so pustne skupine pripeljali do takšnega položaja. Poleg tega smo iz odgovora sklepali tudi to, da v Podgradu vodijo kulturno dejavnost, naša pa je očitno nekulturna. In kot da naša kulturna društva dobijo kaj denarja za vodenje kulturne dejavnosti!?! Sklicevanje na

številčnost pa je v primerjavi s 70 ali celo 80 šjemami iz Vrbova in Vrbove preprosto rečeno za lase privlečeno!

Ni nam preostalo drugega, kot da napišemo še eno pismo, in ga takrat pošljemo tudi županu Francu Lipoltu. Očitno je zadnje zaleglo, saj so nam iz ZKD ravno v dne, ko so prejeli pismo, to je bilo zadnje dni decembra 2000, nakazali denar za leto 2000. In to menda vsem štirim enako! Čestitke! Očitno so pozabili na svoje vztrajanje pri najboljših Podgrajcih, nekoliko manj vrednih Hruščanih in najmanj vrednih Vrbičanih ter Vrbovcih. In ker so si lahko člani Izvršnega odbora zadnjih nekaj let privoščili takšno aroganco do naših treh društev, smo zdaj tudi mi postavili svoje pogoje.

Člani izvršnega odbora ZKD nam morajo najprej dokazati, da so lani res nakazali vsem štirim skupinam enak znesek, ker jim tega preprosto ne verjamemo. Če je lahko četrti pustna skupina vsa leta dobivala več sredstev kot spodaj podpisane tri, potem preprosto zahtevamo, da se letos položaj obrne, pa da dobimo mi kak tolar več. Če je bilo do zdaj tako preprosto delati razlike, potem ne vidimo razloga, zakaj ne bi bilo to mogoče še letos!? In tretjič: zahtevamo, da nam ZKD pomaga tako, kot pomaga številnim pevskim skupinam in ostalim društvom, ne pa da se nas skuša odkrižati. Iz približno pol milijona tolarjev za vse štiri pustne skupine leta 1997, smo letos pristali pri predlogu 50 tisoč za vsako skupino. In ker Izvršni odbor ni ugodil nobenemu od naših pogojev, smo po sestanku z županom in po pogovoru z več kot 200 člani naših društev sklenili, kot smo napisali zgoraj.

Hrušiški škoromati, Vrbiške šjeme in Vrbovske šjeme tako letos ne bomo prišli v Ilirsko Bistrico ne na karneval ne na kakšno drugo prireditev, ki bi jo organizirala ZKD, občina ali druge bistriške ustanove. Naši glavni dogodki se dogajajo v

naših domačih vaseh in mi zaradi tega ne bomo prav nič prikrajšani. Tudi 'miloščine' 50 tisoč za letošnje leto ne sprejemamo in pozivamo člane Izvršnega odbora ZKD, naj nam jo niti ne nakažejo. Naj jo prihranijo za društva in skupine, ki so jim bolj pri srcu.

Hrušiški škoromati, **Vrbiške šjeme in Vrbovske šjeme** se zaradi naše odločitve opravičujemo občini Ilirska Bistrica, Turističnemu društvu in vsem Bistničanom, s katerimi bi se na karnevalu prav gotovo poveselili in se lepo imeli. Menimo pa, daje že skrajni čas, da nekdo s prstom pokaže na člane Izvršnega odbora Zveze kulturnih društev Ilirska Bistrica, ki že leta delijo denar vseh občanov kakor se jim zljubi. Brez osnovnih kriterijev in meril, brez obrazložitve, dobesedno, kakor jim paše! Tri pustne skupine upamo, da bomo z našim protestom dosegle vsaj to, da se takšna načrtna diskriminacija določenih kulturnih skupin v Ilirski Bistrici ne bo nikoli več zgodila.

In še nekaj. Da nam ne bi kdo očital, da organiziramo pustovanje le zaradi denarja. **Hrušiški škoromati, Vrbiške šjeme in Vrbovske šjeme** pripravljamo glavno pustno veselico v domači vasi. Za to ne potrebujemo nobenega denarja, dva meseca se z dobro voljo pripravljamo na pust, da bi se na pustno soboto ali torek potem imeli čim lepše. To je bistvo naših pustovanj. Za to živi cela vas in nihče nam ne more očitati, da to počnemo iz koristljubja. Glede na to, da bi pa radi kaj naredili za svoj kraj, materialno in duhovno, pa nam pride prav tudi kakšen tolar. Da izdamo kakšno brošuro, razglednico, spominek, naredimo maske za bodoči muzej, se odpeljemo na kakšno gostovanje, ki ljudem veliko pomeni, in podobno. Če za domači kraj in svoje navade ne bomo poskrbeli sami, se za to tudi drugi ne bodo brigali. Saj se ne brigajo niti tisti, ki bi se morali.

Radio 94 d.o.o.

Kolodvorska 5a, 6230 Postojna
Telefon: 05/701-00-00 in 701-20-00

(NE)KULTURNA PREMIŠLJEVANJA ZASLEPLJENEGA ODBORNIKA

Človek se zamisli, ko prebira tisto žolčno protestno pismo, naslovljena na IZVRŠNI ODBOR ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV Ilirska Bistrica, ki je bilo razposlano nekaterim časopisom v objavo (Primorske novice, Snežnik). V njem nas tri pustna društva dolžijo "vseh mogočih poniževanj in arogantnega obnašanja do njih", zaradi domnevno nepravičnega razdeljevanja proračunskih sredstev namenjenih posameznim pustnim društvom. Ti gospodje, ki tako brezskrbno udrihajo po nas in nam očitajo amaterizem v ravnanju z "njihovim denarjem", se vedejo, kot kakšni poklicni izsiljevalci in izterjevalci denarja, ki mislijo, da smejo za dosego svojega "pravičnega" cilja uporabljati vsa razpoložljiva sredstva proti svojemu namišljenemu sovražniku. Tudi tako nekulturna, kot je poskus medijskega linča, ki ga pravkar izvajajo nad nami. Vprašujem se, ali jih je k temu populističnemu programu na lastno kulturno institucijo navedla res visoka kulturna zavest in skrb za preživetje pustnega izročila na bistrškem, ali le čisto navaden pohlep po tistih nekaj tolarjih, za katere mislijo, da smo jih prikrajšali... Mimogrede bi jih spomnil, da ves **IO ZKD svoje delo opravlja res amatersko in za "božji lon"** (vštevši nepotrebne seje s prebiranjem njihovih protestnih pism) in da sploh ne deli denarja, kot se mu zljubi, ampak po določenem veljavnem ključu, ki ga je izdelala strokovna služba. Ta pa ne velja za pustna društva. Ne bom se spuščal v podrobnosti razlaganja delovanja ZKD, priporočam pa, da si protestniki po možnosti vseeno preberejo njen statut, da si bodo malo razbistrili pojme, kako sploh deluje.

V izvršnem odboru "sedim" že drugi mandat in v tem času se je število kulturnih društev skoraj podvojilo, ob približno enakih sredstvih namenjenih kulturnim društvom. Tega denarja enostavno ni mogoče pravično razdeliti med tolikšno množico, ne, da bi se kdo čutil prizadetega. Tudi prihodnji IO ne bo denarja delil po glasnosti, številčnosti ali celo nasilnosti prosilcev, ampak po tekočih potrebah in predvsem po sprejetih planih, ki jih mora vsako društvo vsako leto posebej predložiti v predpisanem roku. Kadarkoli sem glasoval o kakšni razdelitvi denarja (soglasje h kakšnemu predlogu) sem imel pred očmi celotno kulturno dogajanje v občini in ne kakršnih koli simpatij do posameznih društev in njihovih želja. Zavedati se moramo, da smo soodgovorni za celoletno kulturno življenje, ki ga je težko obdržati pri življenju s tako skromno dodeljenimi sredstvi, ki jih vedno primanjkuje. Pustna društva imajo možnost povezovanja z drugimi dejavnostmi, kot je turizem in na ta način unovčiti svojo kulturno ponudbo, (ali karkoli že to je) medtem, ko je drugi nimajo, čeprav so delavni skozi vse leto. Vredno bi bilo razmišljati tudi v to smer in ne samo nepremišljeno obtoževati. Tovrstna medijska obračunavanja in merjenja moči gotovo ne bodo kaj prida pripomogla k pravičnejši razdelitvi denarja, kaj šele k strpnemu dialogu v ZKD, ampak k razpihovanju strasti. Za kaj takšnega bi bila mnogo primernější prostor skupščina ZKD, kjer predstavniki društev lahko javno izrekajo svoja stališča in tudi rešujejo nastale spore. Kolikor vem, lahko tudi odstavijo svoj izvršni odbor s predsednikom vred in izvolijo novega, če ugotovijo, da slabo dela. Ne vem, zakaj pustna društva niso niti skušala uporabiti učinkovitih pravnih instrumentov, ki jih imajo na voljo, ker bi hitreje prišlo do poprave svojih domnevnih krivic po običajni poti, kot pa da izgubljajo energijo za medijsko vojskovanje. Morda pa so v svoji ihti pozabili nanje... Če hočejo v prihodnje res dobiti kakšen tolar več, kot so ga do sedaj, ne glede na to, kdo bo "sedel" v novem IO ZKD, se bodo morali naučiti pogovarjati v jeziku, ki ga priznava demokratični svet. To pa je jezik dogovarjanja in ne izsiljevanja. Čas mitingov je namreč minil... Da ne bo kakšne pomote: To, kar se mi je zapisalo, je samo razmišljanje enega izmed "zaslepljenih" članov IO, ki se je slučajno znašel v vlogi obtoženca. Naj mi ne zamerijo, če kljub vsemu še zmeraj gledam in mislim po svoje. Gotovo bodo enako storili tudi ljudje, ko bodo gledali pustni sprevod po bistrških ulicah brez treh pustnih skupin. Mislili si bodo svoje...

Jožko Stegu

IN MEMORIAM SERGEJ KRAIGHER (1914 - 2001)

V sedeminosemdesetem letu je sredi januarja letos preminil **Sergej Kraigher**. Pomemben slovenski družbeno politični delavec, sooblikovalec komunistične partije Slovenije od njenega ustanovnega kongresa leta 1936, zapornik v Sremski Mitrovici, medvojni politični organizator, po vojni pa nosilec pomembnih tudi najvišjih državnih funkcij, predsednik skupščine Slovenije, predsednik predsedstva Slovenije, član zveznega jugoslovanskega predsedstva in v letih 1981 in 1982 tudi njegov predsednik. Bil je nosilec visokih državnih odličij, častni meščan mnogih slovenskih mest in častni doktor ljubljanske in mariborske univerze. V petek, 19. januarja 2001 so se na ljubljanskih Žalah od njega poslovili tudi njegovi sorodniki, prijatelji, delovni tovariši, soborci, predstavniki borčevskih in drugih organizacij, taborniške organizacije, občine Hrastnik pa tudi njegov mladostni sokolski tovariš. V imenu državnega zbora Republike Slovenije se je od zaslužnega pokojnika poslovil tudi podpredsednik državnega zbora Anton Delak.

Na naše mesto, okolico, posebej na Snežnik so Sergeja Kraigherja vezali številni mladostni spomini. Družina se je iz Postojne preselila v Ilirsko Bistrico ob koncu prve vojne. Oče Anton sodnik se je kmalu vključil v javno in društveno življenje kraja in v usodnih letih ko je Primorsko zasedla Italija, pomagal ohranjevati slovenski značaj javnega dela domačih organizacij in društev. Zadnji zapisnik domačega planinskega društva predno je bilo prepovedano je napisal prav Anton Kraigher, kot društveni tajnik v letu 1923, ko je bila tudi Kraigherjeva družina pregnana v Jugoslavijo. Sergej Kraigher je v letih bivanja v Bistrici obiskoval osnovno šolo. Rad se je spomnil nekoliko starejšega sošolca Viljema Kindlerja s katerim sta ugnala marsikatero mladostno šalo. Še posebej so mu bile pri srcu neštivilne ure, ki jih je preživel z vrstniki v vrstah sokolskega telovadnega društva. Mlade sokole je tedaj z vsem srcem vodil Sergejev stric Lojze Zajc. S telovadnimi vajami so nastopali doma, v Knežaku, v št. Petru in

drugod. S številnimi spomini mladostnih dogodkov v Bistrici se je vključil tudi v popisovanje sokolske dejavnosti v njegovem času in se veselil, ko smo z veliko truda uspeli vrniti domov sokolski prapor.

S Sergejem Kraigherjem je bila mnoga desetletja povezana tudi taborniška organizacija, katere dolgoletni predsednik je bil. Kot predsednik jugoslovanskega predsedstva se je leta 1981 udeležil zveznega taborniškega zleta v Ilirski Bistrici in domače tabornike pohvalil za izredno uspešno organizacijo.

Tudi sicer ga je zanimalo vse, kar se je dogajalo na Bistriškem in bil vsa leta reden naročnik na glasilo SNEŽNIK. S posebno pozornostjo pa je spremljal dejavnost bistriškega planinskega društva in se veselil društvenih uspehov. Kar dva njegova darovana žeblička krasita društveni prapor; s telegramom je čestital planinskemu društvu za uspešen prvi vzpon na najvišjo makedonsko goro **Titov vrh**, ki so ga bistriški planinci obiskali leta 1982 skupaj s svojimi planinskimi prijatelji iz vseh tedanjih republik; 26. septembra 1992 je Sergej Kraigher zadnjič obiskal Snežnik in se oglasil s kartico:

"... Zelo mi je drago, da Vas lahko pozdravljam s tako slovečega vrha-očaka, na katerega ste Vi in vsi z nami upravičeno ponosni. Seveda ne gre brez spominov na mojo prvo pot v tej smeri preko črnega dola давnega 1923 leta."

Oktober lani mu je preminila soproga Lidija šentjure, sredi novembra se nam je Sergej Kraigher še zadnjič oglasil s kratko zahvalo za izrečeno sožalje.

Ostali so spomini, hvaležni spomini na pomembnega človeka, ki mu življenje ni prizanašalo, potiskalo ga je v številne hude preizkušnje in odgovorne dolžnosti pa je vendarle ohranil živ stik tudi s krajem, ki mu je v mladih letih nudil domovanje in radoživ mladost. **Vojo Čeligoj**

Znana zadnja fotografija bistriškega sokolskega članstva in naraščajnikov, posneta pred sokolskim domom leta 1921. Sergej Kraigher je bil poslednji še živeči član sokola z gornje fotografije. Sergej je skrajni ležeči deček.

Obrt in malo gospodarstvo

ZA IN PROTI DELU NA DALJAVO

Osnovna razlika med delom na daljavo in "konvencionalnimi" načini dela je, da delo z izvajanjem na daljavo prihaja do ljudi, ima svoje zagovornike kot nasprotnike.

Razloge za uvajanje dela na daljavo bi grupirali v naslednje skupine:

-EKONOMSKI RAZLOGI - glavni razlog uvajanja novih oblik organiziranosti delovnega procesa v podjetjih je seveda zmanjševanje stroškov, merilo opravljenega dela pa je kvaliteta storitve.

-KADROVSKI RAZLOGI - podjetja lažje zadržijo strokovni kader oziroma ga iščejo na globalnem trgu.

-HUMANIZACIJA DELOVNEGA PROCESA - dosežemo lahko boljše kvaliteto življenja, delo v prijetnem okolju omogoča upoštevanje lastnega bioritma, izognemo se stresu, delo po navdihu prinaša osebno zadovoljstvo.

-ORGANIZIRANOST DELA - lastna organizacija delovnega časa omogoča inovativne pristope k delu in vzpodbuja kreativnost.

-SLEDENJE RAZVOJNIH TENDENC - nova vizija izgleda podjetji; z delom na daljavo dosežemo pravočasen pretok in ažurnost informacij (hitrost in čistost informacij).

OBČINA ILIRSKA BISTRICA, Občinski svet, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, na podlagi 18. člena Odloka o priznanjih Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN, št. 18/2000, z dne 9.5.2000) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ILIRSKA BISTRICA ZA LETO 2001

Občina Ilirska Bistrica vabi občane, krajevne skupnosti, podjetja, zavode, društva, združenja, organizacije in skupnosti, da predložijo predloge kandidatov za priznanja Občine Ilirska Bistrica za leto 2001.

Občina Ilirska Bistrica podeljuje naslednja priznanja, ki jih lahko prejmejo posamezniki, podjetja, zavodi, društva, združenja, skupine, organizacije in skupnosti:

1. Zlata plaketa Občine Ilirska Bistrica se podeljuje za življenjsko delo na posameznem področju, posamezne vrhunske dosežke, izkazano izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost ob izrednih dogodkih. Nadalje se zlata plaketa Občine Ilirska Bistrica podeljuje tudi za najmanj petnajst let dela in sodelovanja, s čimer so predlagani kandidati prispevali k izboljšavam za posamezna področja, tako da so s svojim neposrednim delom pripomogli k avtonomiji posameznega strokovnega področja; prispevali k razvoju in obogatitvi posameznega področja z aktivnim sodelovanjem; prispevali k utrjevanju človekovih pravic in dostojanstva; prispevali k napredku na področju zdravstvene in socialne problematike; za raziskovalno, umetniško, vzgojno, izobraževalno in publicistično delo, ki ima poseben pomen za razvoj posamezne vrste dejavnosti v Občini Ilirska Bistrica.

2. Srebrna plaketa Občine Ilirska Bistrica se podeljuje za najmanj pet let dela na posameznih področjih, s čimer so predlagani kandidati prispevali k splošnemu napredku strokovnosti; dokazali kvaliteto in strokovno delo z rezultati na posameznem področju; prispevali k tehnični in drugi izboljšavi določene stroke; izkazali dosežke na področju kakovosti proizvodov in storitev ter poslovanja, kot rezultat razvoja znanja in inovativnosti; dosegli uspehe pri odpiranju na nove trge in odpiranju novih delovnih mest; za delo na raziskovalnem, umetniškem, vzgojnem, izobraževalnem in publicističnem področju ter na področju zdravstvene in socialne problematike ali na humanitarnem področju, ki ima poseben pomen za razvoj posamezne vrste dejavnosti v Občini Ilirska Bistrica.

3. Bronasta plaketa Občine Ilirska Bistrica se podeljuje za spodbudo za nadaljnje delo kandidatom, ki svojim odnosom do dela, gospodarstvom, uvajanjem racionalnih novosti, stvaritvami na knjižnem, likovnem, glasbenem področju, posebnim naporom in prizadevanji dosegajo uspehe in rezultate na različnih področjih življenja in dela, ki imajo velik pomen za Občino Ilirska Bistrica.

4. Spominska plaketa Občine Ilirska Bistrica se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom, združenjem, skupinam, organizacijam in skupnostim za dolgoletno, uspešno in ustvarjalno delo ob njihovih pomembnejših jubilejih.

Predlogi za podelitev priznanj Občine Ilirska Bistrica morajo vsebovati:

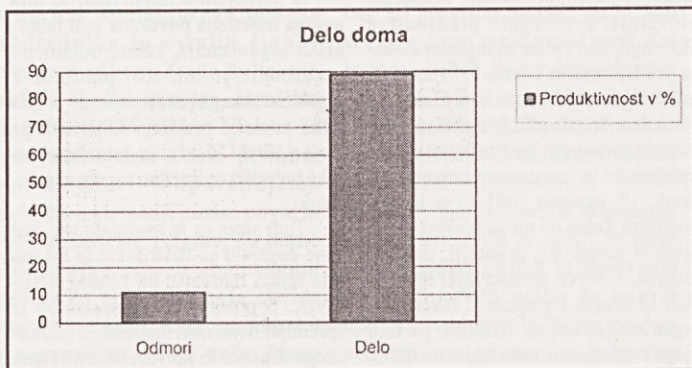
- za posameznike: pomembnejše življenjske podatke in utemeljitev predloga;
- za podjetja, zavode, društva, združenja, skupine, organizacije in skupnosti: ime, dejavnost in sedež ter utemeljitev predloga;
- navedbo, katero od priznanj naj bo kandidatu podeljeno.

Predlogi morajo biti oddani v zaprti ovojnici z oznako "Ne odpiraj - priznanja Občine Ilirska Bistrica".

Rok za oddajo predlogov za podelitev priznanj je 31. marec 2001. Predloge je potrebno do navedenega roka predložiti na naslov Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška 14, 6250 Ilirska Bistrica.

Priznanja bodo podeljena ob občinskem prazniku "4. junij".

Upoštevali bomo samo popolne predloge, ki bodo oddani v razpisnem roku. Vse informacije v zvezi s tem razpisom dobijo predlagatelji pri Ivanu Barbi, Občina Ilirska Bistrica, tel. 05 71 41 361.

Razloge proti lahko prav tako grupiramo v nekaj skupin:

-NEVARNOST OSAME - tako imenovani aspekti socialne integracije ter pomanjkanje družabnosti lahko vodi v asocialnost in preveliko virtualnost.

-VODSTVENI VIDIK - izraža se odpor managerskih struktur, ki posle pridobivajo preko osebnih poznanstev in vehementno zavračajo vsako kontaktiranje na daljavo. Z izgubo kontakta izgubijo možnost neposrednega nadzora, čemu posledično sledi izguba "šefovskega imidža".

-ORGANIZACIJSKI VIDIK - pomanjkanje stika s sodelavci onemogoča pretok idej in negativno vpliva na teamsko produktivnost, zato ne prihaja do sinergije znanja in izkušenj. Nujen pogoj za delo na daljavo so intelektualne in organizacijske sposobnosti posameznikov, samo disciplina, prevzemanje odgovornosti in izdelani kriteriji vrednotenja opravljenega dela.

-VIDIKI ŠIRŠEGA OKOLJA - gre za problem mentalitete. V podjetjih stari, rigidni sistemi obračuna plač temeljijo na prisotnosti. Potreben je nov dogovor med delodajalci in sindikati.

-INFORMACIJSKI VIDIK - problem infrastrukture, kompatibilnosti opreme, varovanja podatkov in zaščite; dostop do adekvatnih informacij je za posameznika težji.

Uvajanje sprememb ni nikoli lahko delo, temveč zahteva veliko časa, napora in predanosti.

Glavne ovire pri hitrejšem uvajanju dela na daljavo so predvsem zastarela zakonodaja, dolgotrajni postopki ter ne obstajajo viri, ki bi delo na domu podpirali. Zato upamo, da bo država te ovire odstranila in pospešila razvoj le tega ter da se bo Slovenija pridružila trendom razvitih držav.

Obrotna zbornica Ilirska Bistrica

1. SESTANEK KLUBA PRIMORSKIH POSLANCEV

Poslanci na delu

Na Primorskem je bilo izvoljenih 14 poslancev v Državni Zbor Republike Slovenije. Poslanci so se združili v Klub primorskih poslancev, z namenom proučevanja skupnih problemov in dogovarjanja o skupni podpori. Klub je deloval tudi v prejšnjem mandatu, v novem pa se je prvič zbral na ustanovnem srečanju v Ilirski Bistrici, pri sklicatelju Vojku Čeligoju.

Najprej so se zbrali v Ilirski Bistrici na sprejemu pri županu Francu Lipoltu. Obisk so nadaljevali na Premu z ogledom cerkve sv. Helene in obnavljanje fresk Toneta Kralja. Ogledali so si še rojstno hišo pesnika slovenske moderne Dragotina Ketteja in Premski grad.

Uradni del sestanka so nadaljevali v gostišču Pod gradom, ki so ga zaključili z družabnim srečanjem.

KDAJ SNEŽNIŠKI PARK

Če bo šlo vse po načrtih, naj bi vlada s posebno uredbo ustanovila Regijski Snežniški Park, šele junija 2002. Tako je povedal minister za okolje in prostor Janez Kopač, 14. februarja, na obisku v Ilirski Bistrici. Sicer, pa je bil ta dan precej živahen, kar se tiče znanih političnih osebnosti.

Najprej se je delegacija občine z g. Lipoltom na čelu sestala z gospodom ministrom Kopačem in z državnim podsekretarjem Mladenom Bergincem (na sliki).

G. župan je gostoma razložil razmere v naši občini in "potipal teren" na področju dodatnega financiranja na področjih regulacije vodotokov, regijskega odlagalništva in ceste, ki vodi do vojaškega poligona na Baču. Minister je odgovarjal zelo na splošno, bistvo odgovorov pa je, naj se občina ne zanaša na državo ampak naj rešuje zadeve v mejah svojih pristojnosti.

V nadaljevanju obiska se je minister sestal s predstavniki osmih občin, ki bodo imele del svojega teritorija v regijskem parku Snežnik. Strokovna delavka, na ministrstvu, Breda Ogorelec, je predstavila trenutne aktivnosti, ki potekajo glede parka in bi končno pripeljale do njegove ustanovitve. Pomembno je, da je g. Kopač napovedal junil leta 2002 za sprejem vladne Uredbe.

Župani na delu

Vsi predstavniki občin so načeloma za ustanovitev regijskega parka, ampak vsak s svojimi zadržki. Postojnce skrbi Poček in upoštevanje referendumov o njem, g. Ješelnik z Blok je zaskrbljen glede zaraščanja krajine in glede usklajevanja projektov. Naš župan je opomnil, da ni potrebno pošiljati gradiva o nacionalnem parku, ampak ljudem поблиžje predstavitvi regijski park. Župan Loške doline je zelo zaskrbljen, saj je njegova občina v celoti v parku. G. Scheina iz Cerknice zanimajo meje in sedež parka. Župan Loškega potoka ima težave, ker njegova občina sega v dva parka. G. Smrdelj pa je za postopno ustanavljanje parka, saj

Minister je bil kljub svojemu "mladem stažu" dokaj odločen in principiellen. Večkrat je poudaril, da je potrebno gledati na park kot na razvojna ne pa omejevalna območja in da se ministrstvo z občinami ne bo kregalo. Če parka ne bodo hoteli, ga pač ne bodo imeli.

OBČINSKI SVET

Na 19. seji Občinskega sveta je bila, izmed ostalega, predstavljen tudi strategija razvojne prenove Notranjsko - kraške regije. Poročal je gospod Kaluža. Naročnik študije je GZS, Območna zbornica Postojna, financirala pa jo je Zavarovalnica Triglav d.d., Območna enota Postojna, izdelal pa jo je Inštitut za strateške študije. Vodja naloge je bil prof. dr. Lojze Sočan.

Študija bolj podrobneje definira položaj, potenciale, nosilce in razvojne cilje Notranjsko - kraške regije.

Pojasnjuje tudi razvojno prenovo v regiji s spreminjajočimi pogoji za razvoj v evropski uniji in v Sloveniji.

Poizkuša tudi definirati strateške in razvojne naloge regije ter njeno organiziranost v širšem prostoru.

Opisuje tudi načine uresničevanja strateških ciljev in opredelitev razvojnih nalog.

Na osnovi te naloge naj bi uspešno revitalizirali prostore, ki pripadajo Notranjsko - kraški regiji.

Mogoče bi takšna študija prišla tudi nam prav.

VABILO ZA UČENCE OSNOVNIH ŠOL

Osnovnošolci, pišite nam o svojem domačem kraju. Literarni krožki, bodoči novinarji in bodoči pisatelji, tukaj je vaša priložnost.

Prispevke pošljite na uredništvo časopisa Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, do konca šolskega leta.

Med prispelimi, najboljšimi prispevki, bomo izžrebali tri, ki bodo prejeli lepo nagrado!

IRBIS

Koseze 32c, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280, 71-00-281, fax: 05/71-00-285

Poročilo o delu Upravne enote

Upravna enota Ilirska Bistrica je kakor vsako leto tudi letos izdelala poročilo o njenem delovanju in o problemih ter težavah, na katere je naletela pri svojem delu. Poročilo bomo objavili v dveh delih. V nadaljevanju vam predstavljamo prvi del.

1. Reševanje upravnih zadev v letu 2000

V preteklem letu so v Upravni enoti Ilirska Bistrica na vseh upravnih področjih skupaj obravnavali 25.018 zadev (7% več kot leta 1999). V tem obdobju so rešili 24.180 zadev (96,7%). Nerešenih je ob koncu leta ostalo 838 zadev (3,3%).

Od tega smo obravnavali:

-20.586 zadev (82,3%) po skrajšanem ugotovitvenem postopku
-3.922 zadev (15,7%) po posebnem ugotovitvenem postopku
-510 zadev (2%) po uradni dolžnosti.

Upravna enota Ilirska Bistrica je poleg tega izdala še 14.439 potrdil oz. uradnih zaznamkov, kar ni zajeto v zgoraj navedenem številu obravnavanih zadev.

Podrobnejši pregled je razviden iz tabele 1.

Kot je razvidno iz gornjega pregleda je bilo največ zadev prejetih na področju upravnih notranjih zadev. Povečanje se v glavnem nanaša na izdajo novih osebnih izkaznic. Sprememba zakonodaje je vplivala tudi na povečan obseg upravnih zadev na področju dela, družine in socialnih zadev. Na ostalih upravnih področjih beležimo povprečen pripad zadev.

Zabeležen je ogromen porast izdanih potrdil o dejstvih iz uradnih evidenc in izpiskov (stalno prebivališče, družinske skupnosti, državljanstva, izpiski iz rojstne matične knjige), to je kar 93% porast napram letu 1999.

Tudi sicer ugotavljajo, da stalno, iz leta v leto narašča število zadev, ki pridejo v reševanje v upravno enoto.

Struktura sistemiziranih delovnih mest se v primerjavi z letom 1999 ni spremenila. Dne 31.12.2000 je bilo v Upravni enoti Ilirska Bistrica zasedenih 30 delovnih mest. Kadrovska struktura zaposlenih se stalno izboljšuje, v zadnjih dveh letih so zaključili šolanje 4 delavci in pridobili visokošolsko stopnjo izobrazbe. Sicer pa spodbujajo in kolikor dovoljujejo finančne možnosti omogočajo stalno strokovno usposabljanje. Zavedajo se namreč, da lahko nove naloge, drugačen pristop do upravnega dela in nov

način dela lahko uspešno izvajajo le strokovno usposobljeni upravni delavci.

2. Področje dela oddelka za upravne notranje zadeve

Vzpostavljena povezava računalnikov na področju upravnih notranjih zadev v enotno omrežje in poenotenje delovnega okolja omogoča komuniciranje v lokalni mreži in dostop do vseh informacijskih storitev v omrežju državnih organov in s tem višji nivo dela. Na obeh krajevnih uradih (Podgrad - že v l. 1999 in Knežak - preteklo leto) imajo vzpostavljeno povezavo z informacijskim sistemom upravne enote in na državno komunikacijsko hrbtenico, s čimer je omogočeno interaktivno delo z dostopom do resursov (registrov oz. podatkovnih baz) in vseh aplikacij na področju upravnih notranjih zadev. S tem je bil dvignjen nivo storitev za prebivalce teh dveh matičnih območij, saj so lahko tam dajali vloge za osebne izkaznice (zelo pomembno za razbremenitev na sedežu UE), prav tako bo omogočeno tudi dajanje vlog za nove potne listine, pozneje pa še drugih vlog.

Orožje, strelivo, eksplozivne snovi

Število vlog za izdajo dovoljenja za nabavo orožja se glede na preteklo poročevalno obdobje ni bistveno spremenilo, kar velja tako za lovsko kot za športno in varnostno orožje.

V veljavo je stopil nov Zakon o orožju, ki je dovolj dober in bo v primeru doslednega izvajanja in uporabe odpravil prenekatero težavo, s katerimi so se srečevali. Ni pa moč pričakovati, da bi bilo mogoče povsem enakovredno zadostiti interesom ljubiteljev orožja (lovcem, športnim strelcem...) na eni strani, ob upoštevanju na drugi strani

varnostnega vidika države. Obstajajo pa na tem področju še nekatere nedorečene stvari, ker še niso sprejeti vsi potrebni podzakonski akti in zakona ni mogoče v celoti izvajati.

Zbiranje in združevanje občanov (društva)

Društva, ki so morala uskladiti svoje delovanje in temeljne akte z določili Zakona o društvih, so to v glavnem opravila že konec leta 1999, sicer je sledil izbris iz registra društev.

Javne prireditve in javni shodi

Število priglasitev javnih prireditev se je glede na leto 1999 nekoliko zmanjšalo in sicer je manj zabavno glasbenih, predvsem plesnih prireditev.

Prirejenih je bilo nekaj športnih in drugih prireditev na cesti, kjer je bilo potrebno dovoljenje za zaporo ceste, med temi tudi športno hitrostna prireditve (mednarodna gorsko hitrostna dirka), vendar so bile vse organizirane in izvedene strokovno in v skladu z izdanimi dovoljenji.

Potrebno pa je izpostaviti težave pri postopkih priglasitev javnih prireditev. Organizatorji namreč večkrat prirejajo prireditve v objektih, ki nimajo uporabnega dovoljenja, tako je o zagotovljeni varnosti upravičeno dvomiti, stanje na tem področju je precej neurejeno. V postopkih priglasitve se namreč organizatorju ne more naložiti prav ničesar, kajti gre le za priglasitev, ki so jo dolžni sprejeti in o tem izdati potrdilo.

Posebej je izpostavljen primer samostojnih podjetnikov posameznikov, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti "organiziranje zabavnih prireditev", vendar pa nimajo svojega poslovnega prostora in takšne prireditve prirejajo v najetih objektih brez uporabnega dovoljenja.

Potne listine

Na področju potnih listin se bodo stvari pričele intenzivneje odvijati v letošnjem letu, saj bodo 1. marca pričeli z izdajo novih potnih listin. Stare potne listine se bodo lahko uporabljale do izteka veljavnosti, vendar največ do 5. avgusta 2002. Časa za zamenjavo bo torej dovolj.

Tujci in začasni begunci

Obseg dela se je zaradi sprejema 3 zakonov v letu 1999 znatno povečal in se nadaljeval tudi v letu 2000.

Prejeli so več kot 100 vlog za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje po Zakonu o urejanju statusa državljanov nekdanje države (prebivalcev republik bivše SFRJ). Te vloge rešujejo na Ministrstvu za notranje zadeve, do sedaj jih je bila rešena slaba polovica.

Novi zakon o tujcih je v svojih določilih odpravil prenekatero težavo, pomanjkljivost ali mogoče slabost starega zakona, vendar pa so se pojavili tudi novi problemi (nejasnosti z zagotavljanjem zdravstvenega zavarovanja tujca, kar naj bi bil eden od pogojev za izdajo dovoljenja za prebivanje v RS).

Osebnostne izkaznice in register prebivalstva

Lansko leto, predvsem konec leta je zaznamoval izreden porast na področju zamenjave starih oz. izdaje novih osebnih izkaznic, saj smo zabeležili kar 5.235 izdanih novih osebnih izkaznic. Navalu na urade, kjer izdajajo osebne izkaznice so botrovale tudi dezinformacije glede obveznosti posesti in 'višjih cen' po novem letu.

Izredno je porastlo število izdanih potrdil iz registra prebivalcev (potrdilo o stalnem prebivališču, družinski skupnosti), pa tudi zahtevkov za posredovanje podatkov raznim drugim državnim organom.

TABELA 1

Upravno področje	Nerešene zadeve. iz pretek. obd.	Št. zadev prej. med por. obd.	Skupno število obr. zadev	Rešene zadeve	Nerešene zadeve
Delo, družina in soc. zadeve	606	730	1336	683	653
Gospodarstvo	19	475	494	481	13
Okolje in prostor	108	348	456	428	28
Notranje zadeve	71	22307	22378	22266	112
Ekonomski odnosi	2	52	54	51	3
Kmet., gozd., prehrana	28	272	300	271	29
Skupaj	834	24.184	25.018	24.180	838

Ilirska Bistrica v letu 2000

Vozniki

Nov zakon o varnosti v cestnega prometa kajpak povzroča obilo 'težav' voznikom. V letu 2000 so obravnavali smo 18 predlogov policije za napotitev voznikov na kontrolni zdravstveni pregled, zoper katere je bil v zadnjih dveh letih večkrat podan predlog za prekršek zaradi vožnje pod vplivom alkohola, na kontrolni zdravstveni pregled pa napotili 12 voznikov motornih vozil.

3. Področje dela oddelka za gospodarstvo, okolje in prostor

Kmetijstvo

TABELA 2

Problematiko nedokončane melioracije in komasacije Vrbovo, ki se vleče še iz leta 1989, je gotovo ena najbolj perečih. Postopki se seveda vodijo naprej, vendar zaradi nekaterih zakonskih nejasnosti, slabem sodelovanju predvsem Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in težav z zagotavljanjem potrebnih finančnih sredstev, nikakor pa tako kot si želijo in kot jih je upravna enota pripravljena izvajati. Vodili so postopek za izbiro izvajalca za izdelavo projektne dokumentacije za sanacijo melioracije. Zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev, postopek ni bil uspešno zaključen. Končno je bilo z ministrstvom dogovorjeno, da ni možna sanacija zemljišča pred izdajo komasacijskih odločb.

Precej dela je bilo vložnega v postopke prometa kmetijskih zemljišč in gozdov (53 ponudb kmetijskih zemljišč, 42 vlog za izdajo potrdila in 59 vlog za odobritev pravdna posla).

Nadaljevali so s sistematično prevedbo zaščitene kmetij v naši občini in preverili 56 zaščitene kmetij. Skupaj so doslej preverili 298 kmetij, kar je dobra polovica vseh z Odlokem iz leta 1985 določenih kmetij (581). Ugotovili so, da po novem zakonu izpolnjuje pogoje za zaščiteno kmetijo manj kot tretjina doslej preverjenih kmetij.

Izpostaviti je potrebno postopek licenciranja, ki je bil natančno dorečen šele po sprejemu Odredbe o izvajanju letnega ocenjevanja, odbire in priznanja plemenjakov v naravnem pripustu. Postopek je bil v skladu s predvidevanji izpeljan v prvi polovici leta 2000. Število prijavljenih živali oz. število vlog za licenciranje (izdanih 24 odločb) pa se je glede na leto 1999 prepolovilo, kar je posledica natančno navedenih pogojev v odredbi, tako da so vložili prijave le kmetije, ki so v glavnem izpolnjevali pogoje.

TABELA 2

	1999	2000	2000/1999
Ponudbe kmetijskih zemljišč	35	53	151%
Promet KZ – odločbe	85	59	69%
Promet KZ – potrdila	8	42	525%
Zaščitene kmetije	10	56	560%
Licenciranje plemenjakov	56	24	43%
Status kmeta – odločba	8	24	300%
Status kmeta – potrdila	82	0	-
SKUPAJ	284	258	91%

TABELA 3

	1999	2000	2000/1999
Lokacijska dovoljenja	55	23	42%
Gradbena dovoljenja	103	76	74%
Uporabna dovoljenja	68	54	79%
Odločbe o priglasitvi del	173	124	72%
Odločbe o spremembi namembnosti	20	12	60%
Degradacija in uzurpacija	7	6	86%
Funkcionalna zemljišča	8	7	88%
Enotna dovoljenja za gradnjo	28	51	182%
Skupaj izdanih odločb	462	353	76%
Sklepi (zavržbe, ustavitve,.)	103	71	69%

Okolje in prostor

Na področju graditve objektov in drugih posegov v prostor je bilo v letu 2000 izdanih skupaj 341 odločb, povečalo se je število enotnih gradbenih dovoljenj na (51 napram 28 v letu 1999).

Pregled po vrstah upravnih stvari je viden v tabeli 3.

Zadeve so skušali reševati v zakonsko predvidenem roku (60 dni, kjer je potreben poseben ugotoviteni postopek in 30 dni za enostavnejše postopke), kar pa vedno ne uspe. Pri izdaji lokacijskih, gradbenih, enotnih in uporabnih dovoljenj gre za poseben ugotoviteni postopek s pridobitvijo predhodnih soglasij (zdravstvene, požarne, veterinarske inšpekcije, okoljevarstveno, kulturnovarstveno in vodnogospodarsko soglasje, ipd...), kjer je predpisan rok za rešitev 60 dni. Inšpekcijski organi imajo namreč čas 30 dni, da izdajo ali zavržejo svoje soglasje. Če soglasje zavržejo in mora investitor ustrezno popraviti projektno dokumentacijo, ima inšpekcijski organ ponovno čas 30 dni za izdajo soglasja. V takšnih primerih ne morejo izdati ustrezne odločbe v predpisanem roku. Na žalost je takšnih primerov vse več, ker Inženirska zbornica ne opravlja svojega dela in ne skrbi, da projektanti svoje projekte obdelajo na ustrezen način. **Delo upravnega organa v zvezi s projektom pa je samo, da preveri, če je projekt izdelan v skladu s pogoji iz lokacijske**

dokumentacije in da ima sestavne dele kot jih predpisuje zakon o graditvi objektov. Kvaliteta projektov je tako prepuščena izključno projektantom, ki pa v nobenem primeru ne odgovarjajo za svoje napake v projektu in tudi ne odgovarjajo za zavajanje investitorjev, katerim nemalokrat predlagajo rešitve, ki ne ustrezajo pogojem iz zapisnika o ustni obravnavi ali pa celo rešitev projektanta zahteva izdajo drugačnega dovoljenja (npr. namesto priglasitve del - lokacijsko dovoljenje, namesto gradbenega dovoljenja za rekonstrukcijo - lokacijsko in gradbeno dovoljenje...).

Problem predstavlja tudi pridobivanje občinskih lokacijskih informacij, ki so pogoj, da investitor naroči izdelavo lokacijske dokumentacije. To informacijo pa čakajo tudi več mesecev. Upravni organ pa ne more od investitorja zahtevati dopolnitev vloge, saj lokacijska dokumentacija ni sestavni del vloge.

V izogib tem problemom investitorjem svetujemo, da si pridobijo enotno dovoljenje za gradnjo, kjer pa je lokacijska dokumentacija in projektna dokumentacija sestavni del

vloge. Zato je tudi bilo v letu 2000 izdanih občutno več enotnih dovoljenj za gradnjo kot v letu 1999, na ta račun pa manj lokacijskih in gradbenih dovoljenj.

Na probleme pri reševanju zadev iz okolja in prostora bistveno vpliva zastarela in neurejena občinska prostorska dokumentacija. V uporabi je še vedno Odlok o določitvi pomožnih objektov iz leta 1987, ki je zastarel in ne odgovarja današnjim potrebam.

Mesto Ilirska Bistrica ima določena območja, za katera se predvideva izdelava zazidalnih načrtov, čeprav je jasno, da to ne bo nikoli realizirano, ker so področja v glavnem pozidana. Na takšnih področjih pa se ne more izdati nobenega dovoljenja. Zazidalne načrte, ki jih občina sprejme, so v fazi sprejemanja tako dolgo, da je običajno potrebna sprememba preden lahko upravna enota spelje svoj postopek.

Slabi midsosedski odnosi in nagajanja investitorjem bodisi iz nevoščljivosti ali kakšnih drugih razlogov predstavljajo pri delu dodatne probleme. Postopki preko različnih pritožb podaljšujejo in tako investitorjem dražijo gradnjo.

Nadaljevanje prihodnjič

Koseze 32c, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280, 71-00-281, fax: 05/71-00-285

GASILCI SKOZI OTROŠKE OČI

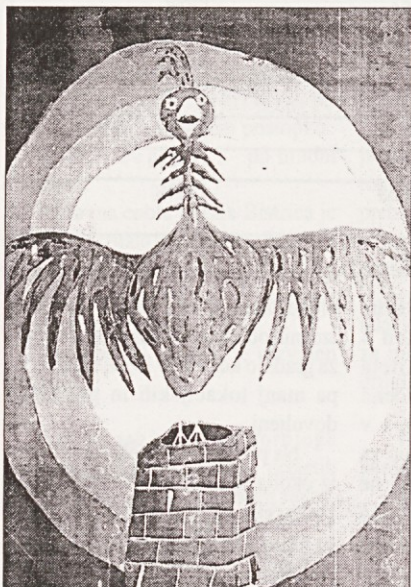
PGD Il.Bistrica je aktivno tudi na preventivnem področju. Ena izmed preventivnih akcij je društvo izpeljalo tudi na obeh OŠ v Il.Bistrici, kjer smo se z vodstvom šol dogovorili, da učencem omogočijo, da nekaj napišejo, spesnijo ali narišejo o gasilcih.

Na društvo smo prejeli veliko pisnih in likovnih izdelkov učencev nižje stopnje izmed katerih je strokovna komisija izbrala 14 izdelkov. Učence smo povabili v gasilski dom, kjer sta jim predsednik društva Janko Slavec in mentorica mladine Mimica Surina podelila društvena priznanja in praktične nagrade. Učence smo seznanili z delom gasilskega društva, popeljali pa smo jih tudi z gasilskimi vozili.

Nagrajeni so bili naslednji učenci:

- OŠ Antona Žnidaršiča: Andrej Barovič, Mojca Rolih, Sara Kogovšek, Aljaž Udovič, Valter Mevla, Nataša Božič;

- OŠ Dragotin Kette: Dženi Slavec, Matej Krebelj, Gregor Volk, Iskra Lorena, Ana Boštjančič, Anže Gustinčič, Nejc Petrovič in skupinski izdelek 2.b razreda.

Gregor Volk, 5.a

GASILČEVA ZGODBA

*Če kje v mestu gori,
če se nesreča zgodi,
če soseda ključe zgubi,
tako gasilec pohiti.*

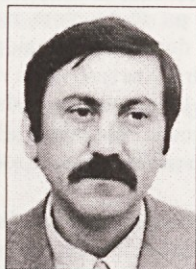
*Če v klet voda drvi,
če soseda na strehi obtiči,
če se striček v gozdu izgubi,
tako gasilec pohiti.*

*Če gasilec vsega ne stori,
po okrepitev pohiti,
in nato gasilci vsi,
so kos zahtevni nalogi.*

*In tako smo srečni vsi,
saj živimo brez skrbi,
saj gasilci rešujejo ljudi,
vse dneve in noči.*

Barovič Andrej, 4.a

Zahvaljujemo se vodstvu obeh šol, da so omogočili učencem, da se tudi oni vključijo v dejavnost gasilstva in s tem po svojih močeh prispevajo k izboljšanju požarnega varstva. Društvo se tudi zahvaljuje Zavarovalnici Triglav, ki je prispevala del praktičnih nagrad.

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi dragega brata

Blaža Mihaljeviča
(dimnikarja)

Iskreno se zahvaljujem vsem, za izraženo sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujem se Gasilskemu društvu Ilirska Bistrica, osebju zdravstvenega doma Ilirska Bistrica, še posebej pa dr. Maksimiljanu Modicu in patronažnim sestram. Še enkrat vsem hvala.

Žalujoci: sestre Jelica in Dragica z družino, pobratim Stevo Jugović, nečakinji Mirna in Gordana z družino, prijatelji, sosedi in drugi sorodniki.

Ilirska Bistrica, 17.1.2001

32. TABOR

SLOVENSКИH PEVSKIH ZBOROV

Letos bo že dvaintrideseto tradicionalno srečanje slovenskih pevskih zborov. Srečanje in koncert slovenskih pevskih zborov bo v nedeljo, 17. junija 2001 ob 13. uri

na prizorišču Tabora v Šentvidu pri Stični. Programski odbor se je ob 32-letnici Tabora odločil, da bo letošnji Tabor posvečen **Primorski**: skupni zbori bodo nastopili s

Seminar za zborovodje in predstavnike društev

priljubljenimi skladbami Primorske, Benečije, Notranjske, Tržaške, Rezije in Krasa. Osrednji koncert Tabora bo tudi tokrat vodil Igor Švara. Povezovanje programa pa bo poverjeno našemu moderatorju Francu Gombaču..

Z željo, da bi se prijavljeni pevski zbori čim bolj pripravili za nastop na Taboru, so marljivi organizatorji pripravili dva seminarja, ki se jih je udeležilo več kot 100 slovenskih zborovodij. Dirigent Igor Švara je z zborovodij predelal celotni program pesmi, ki pridejo v poštev za koncert. Vidna je skrb organizatorjev, da bi zbori prišli dobro pripravljene na letošnje srečanje in da postane Tabor ne le velika pevska manifestacija, ampak tudi kvalitetni umetniški dogodek.

Nekateri pevski zbori na Bistriškem so zadnja leta redni gostje Tabora. Za letošnji Tabor sta se prijavila dva bistriška zbora: Mešani pevski zbor upokojencev in Mešani pevski zbor Ahec. Oba zbora se marljivo pripravljata za nastop, kjer bodo vsi nastopajoči zbori prepevali izključno pesmi Primorske.

Dimitrij Grlj

TEČAJ VARNO DELO Z MOTORNO ŽAGO

Ilirsko bistriška občina spada med večje v Sloveniji, z 51 % deležem gozdov pa je med najbolj gozdnatimi in delež gozdov se iz leta v leto še povečuje. V zasebni lasti je 61% gozdov, ki so v lasti več kot 10.000 lastnikov, tako da znaša povprečna velikost parcele komaj 0,35 ha na lastnika. V občini delujejo kar tri enote Zavoda za gozdove Slovenije – dve v Ilirski Bistrici ena pa v Knežaku. Vse tri se s svojimi zaposlenimi trudijo, da bi ti gozdovi čim bolj opravljali vse funkcije

(lesnoproizvodno, socialno in ekološko). Tudi zaradi tega enote Zavoda za gozdove že več let zapored organizirajo izobraževalne tečaje za lastnike gozdov. Vsebina tečajev obravnava teme, ki so za njih najbolj aktualne. Tako smo letos delavci **Zavoda za gozdove krajevne enote Ilirske Bistrice in krajevne enote Knežak 2.** in 3. februarja organizirali tečaj na temo **VARNO DELO Z MOTORNO**

ŽAGO, ki je potekal na Mašunu. Udeležilo se ga je 18 lastnikov gozdov iz naše občine. Prvi dan smo obnovili znanje, kako pripraviti motorno žago za varno delo v gozdu. Drugi dan pa smo se preizkusili pri konkretnem delu v gozdu. Inštruktorji iz Gozdarske šole Postojna so nadzorovali delo in opozarjali na napake ter posledice, ki bi lahko sledile.

Med lastniki gozdov vlada za tovrstno izobraževanje precejšnje zanimanje, čeprav je to povezano tudi s stroški. Udeleženci so za izvedbo tečaja prispevali del finančnih sredstev, lasten prevoz, deloma pa tudi delovno orodje in zaščitna sredstva, ki so potrebna za varno delo v gozdu. Ob zaključku tečaja so lastniki dobili potrdilo o opravljenem tečaju, ki ga je izdala Gozdarska šola iz Postojne in zaščitno čelado, v upanju da jo bodo pri delu v svojem gozdu vedno uporabljali.

Revirni gozdar, Miro Jeliničič

NOVOSTI V NAŠI KNJIŽNICI

VIDEO KASETE:

- FILMI: OBALA, ZNAČAJ, KONEC AFERE, ODLOŽENA SLUŠALKA, Misija na Mars, Pasja visokost, Stigmata, V petek zvečer

- RISANKE: Lisjaček zvito-repček, Sedmi mali bratec

KNJIGE: DEVETAK, Gabrijel:

Evropski marketing storitev; FLUSSER, Vilém: Digitalni videz; IFLA načela za hrambo knjižničnega gradiva in za ravnanje z njim; PREKAT : priročnik za enostavno uporabo katalogizacijskih pravil; KOČIČEK, Marijan: Ne boj se ljubiti!; TURK, Boštjan Marko: Bergsonizem in njegov položaj v duhovni zgodovini Slovencev; WALSCH, Neale Donald: Pogovori z Bogom : nenavaden dvogovor : 2. knjiga; WALSCH, Neale Donald: Pogovori z Bogom : nenavaden dvogovor : 3. knjiga; STELE, France, 1955- Zrna modrosti; DÖBERT, Hans: Šolska avtonomija v Evropi; RAMOVŽ, Mirko: Polka je ukazana : plesno izročilo na Slovenskem. Koroška in zahodna Štajerska; SCHMITT, Jean-Claude: Geste v srednjem veku; SPAHIĆ, Besim: Politični marketing : besedna in slikovna predvolilna vojna; TOMŠIČ,

Ančka: Jaslice; DVORŽAK, Bojana: Matematika na maturi; JUVAN, Martin: Vaje iz programiranja; MAZZINI, Miha: 100 računalniških zvijač; SMRDU, Andrej: Anenin : 777 nalog iz organske kemije za gimnazije in druge srednje šole; ARNOT, Robert: Prostata in zdravilna moč prehrane : hrana, dodatki in zdravila...; BEIL, Brigitte: Superknjiga za punce; DRUCKER, Peter F.: Managerski izzivi v 21. stoletju; IHAN, Alojz: Imunski sistem in odpornost;

1/36 - tina JE TUDI BISTRISKA

8.februarja, je bil v Domu na Vidmu slavnostni koncert ob slovenskem kulturnem prazniku. Gosti - Ljubljanski madrigalisti so sestav, ki prirediteljem in samemu občinstvu a priori zagotavljajo edinstven dogodek. Koncert je bil dobro obiskan in po besedah **Marinke Hrvatini - Bistriške Madrigalistke**, je bila bistriška publika fantastična.

Ubrano petje je prepričalo tudi tiste, ki običajno ne sežejo po ploščah z zborovsko glasbo.

Mešani pevski zbor Ljubljanski madrigalisti je bil ustanovljen leta 1991. V njem je trenutno zbranih 36 pevcev, njihovo število pa se s časom spreminja. Maestro, Matjaž Šček vodi Madrigaliste od njihove ustanovitve.

V Bistrici so zapeli tudi dve pesmi, z njihovega novega, že šestega CD-ja: Oče naš Hlapca Jerneja in Warning to the rich. Ravno s slednjo skladbo so navezali tisti nujno potrebni stik med pevci in polušalci.

KONCERTI V GLASBENI ŠOLI SE KAR VRSTIJO

Večer slovenski skladatelj je potekal v sredo, 7.februarja, v dvorani Glasbene šole. Tekmovalni program so pripravili Adnan Zubčević in Milan Matičič. Nastopali so Jure Šajn na saksofonu, Gašper Dolgan s flavto (na sliki) ter še Anja Vilotič in Uroš Šestan, oba s saksofonom.

Točke preostalega programa so pripravili še: Margereta Togunjac, Laszlo Balazs, Tina Balasz, Nada Zubčević, Helena Protič Kindler, Dimitra Colja Pelosa, Franjo Penko, Milena Blažina, Mirjam Jaksetič Dolgan, Marija Lenarčič in Tone Zlosel. Nastopili pa so Janez Rebec, Odineja Ratek, Anja Jenko, Klemen Žitko, Kristjan Dekleva, Urška Boštjančič, Meta Čosić, Raul Corallini, Tanja Jolić, Maja Makarovič, Tinkara Babič, Andrej Barbiš, Jana Samsa, Janez rebec in Dejan Iskra.

SNEŽNIK V MARCU

V marčevski številki Snežnika preberite vtise gospoda Danila Puglja, z obiska pri naših izseljencih v Avstraliji.

Gospod Pugelj je bil gost v avstralski zvezni državi Viktorija, z glavnim mestom Melburn, pri naših izseljencih in njihovih društvih: Jadran, Planica, Istra, Ivan Cankar in Slovensko društvo iz Melburna.

Repertoar zbora je zelo širok in zajema skladbe najrazličnejših slogov. Med njimi so sodobne slovenske zborovske pesmi in pa ljudske pesmi iz domovine in tujine, poudarek pa je na renesansi, z Gallusom na čelu, ter sakralni glasbi vseh obdobij, saj zbor pogosto koncertira po cerkvah. Uspešno gostujejo po Italiji, povabili so jih v Provanso, na Švedsko ter v Nemčijo in na Švedsko.

Leta 1992 so za samostan Brezje posneli kaseto Marija, pomagaj. Istega leta je izšla zgoščenka z Mašo za štiriglasna zbora Franka Martina in slovensko mašo Kristus je vstal Štefana Kovača. Leta 1994 je nastala zgoščenka Glasba 20.stoletja, leta 1997 pa zgoščenka Gallusovih skladb. Izdali so tudi kaseto s posnetkom božičnega koncerta na Opčinah.

Ves čas neutrudno snemajo in se pripravljajo na različna tekmovanja. Eno izmed njih je tudi Državno tekmovanje v Mariboru, meseca marca. V aprilu bodo imeli v Ljubljani SLOVESTNI KONCERT ob 10.- obletnici zbora.

Zboru in Marinki želimo še veliko pevskih uspehov tudi v bodoče.

PESEM

*Tišina sprehaja se po duši,
pajčevina spomine krasi,
mir na rokah pociva,
nasmeha na obrazu, licu ni.*

*Sape ni vec v ustih,
nemo zamrl je glas,
oci so se zaprle,
ni niti vec toplo ne mraz.*

*Niti ni vec dišav telesa,
ni ubranega koraka,
ni vetra v laseh,
niti ni vec večernega mraka.*

*Solz ne pozna vec oko,
poljuba ustnice tudi ne,
roke pozabile so objeme,
"Umrl sem,mar ne?"*

Snežnik

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-mail: ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović

Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o.

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik:

Borislav Zejnullović

Urednica: mag. Milena Urh

Uredniški odbor: Ivica Smajla dr.,

Vojko Čeligoj, Ksenija Montani,

Maksimilijan Modic dr.

Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.

Naklada: 1300 izvodov

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8%.

Javno glasilo Sne. nik je vpisano v Evidenco javnih glasil, ki jo vodi Ministrstvo za kulturo RS pod številko 1679.

Cankarjeva 24
6250 ILIRSKA BISTRICA
05/714-10-38

RIBARNICA

Agata Valenčič s.p.
Titov trg 8, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-45-746

**OD TORKA DO PETKA
DNEVNO SVEŽE RIBE!**

URNIK

ponedeljek in sobota
8 - 12
torek, sreda, četrtek in petek
8 - 12 in 14 - 17

Nudimo Vam:
* NOVA MODNA STRIŽENJA
* NOVE TEHNIKE BARVANJA
* KARTICA ZAUPANJA

10 obiskov,
enajstič striženje brezplačno

Naročila sprejemamo
na tel. številki 05/71-42-095

decra MONTAŽA
PRODAJA

EMIL SMAJLA s.p.
Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

**DECRA
EKSPERT**

frizerski salon Ana

(Križman Patrik)
Bazoviška 3, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-45-959

Urnik:

ponedeljek: 14 - 18
torek, četrtek, petek
8 - 12, 15 - 19
sobota: 7.30 - 12
Po novem odprto
ob sredah: 8 - 14 ure.

Prisrčno vabljeni na obisk!

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

- * KOMPLETNA IZVEDBA NIZKIH GRADENJ
- * IZDELAVA PODPORNH ZIDOV
- * IZVEDBA VODOVODA IN KANALIZACIJE
- * KOMPLETNA IZVEDBA TER STROJNO ALI ROČNO ASFALTIRANJE DOVOZNIH POTI, DVORIŠČ IN DRUGIH POVRŠIN

tel/fax. 05/71-41-732

GSM: 041/682-549, 041/652-769

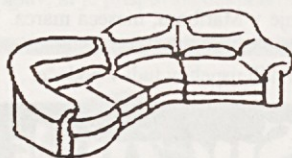

PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE d.o.o.
VOJKOV DREVORED 14, 6250 ILIRSKA BISTRICA
TEL/FAX: +386 (0)5/714-96-12, GSM: 041/730-641

PUR PLATEX

d.o.o.

- * REZANA POLIURETANSKA PENA
- * SEDEŽNE GARNITURE

Gradišče 51, 6243 OBROV
PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD
Tel.: 05/783-62-10 centrala
05/783-62-11 direktor
Fax: 067/85-415
GSM: 041/611-395

Suma inženiring d.o.o.

PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +385(0)5/714-15-04

OIC Trnovo

Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/71-42-410

plast Chem

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Zarečje 12a, Slovenija
Tel.: +386 (0)5/71-41-913, Tel./Fax.: +386 (0)5/71-41-927
www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

FRANC MARTINČIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica
Bazoviška 42
tel.: 05/71-00-780
fax: 05/71-00-781

- * PRODAJA VOZIL SEAT
- * TRGOVINA Z AVTODELI IN DODATNO OPREMO
- * KLEPAR - LIČAR - VLEKA
- * MENJAVA AVTOPLAŠČEV
- * PREPISI VOZIL

MITJA HAIR TEAM

Poslovni center Mikoza, Bazoviška 32
Informacije-naročila: tel: 05/714-44-43

Ob odličnih frizerskih uslugah nudimo še:

- * svetovanje glede vaše pričeske
- * ugodne cene frizerskih storitev
- * izobraževanje frizerjev
- * onemoglim, starejšim in vsem strankam, ki jim je prihod v salon onemogočen, nudimo svoje usluge na domu

Zdravstvene novice in napotki

CEPITI ALI NE CEPITI

“Človek ni nikdar v zgodovini iznašel boljše in cenejše metode za preprečevanje bolezni, kot je imunizacija.“ “Izrek prof. Geofreya Edsalla s Harvarda natančno opisuje vpliv, ki ga je imela imunizacija na človekove bolezni. Ljudje ne dojemajo vedno tega silnega projekta in neverjetnih koristi, ki so ga učinkovite imunizacije imele za njihovo zdravje. V bistvu gre za velikansko biološko intervencijo. Pravo vrednost teh metod razumemo šele, če prebiramo zgodovino epidemij v preteklosti ali če potujemo po najrevnejših deželah.“ sta v knjigi Mikrobiologija v javnem zdravstvu razmišljala dr. Miha Likar in mag. Kristina Likar.

V naslednjem sestavku vam želimo predstaviti nekaj dejstev o razvoju cepljenja ter predstaviti program cepljenja v naši državi.

Ljudje so že zelo zgodaj vedeli, da po preboleli bolezni ob novi epidemiji človek ostane zdrav.

Na podlagi takega izkustva je nastalo cepljenje proti črnim kozam. Groba imunizacija, ki je potekala tako, da so ljudi cepili z materialom iz gnojnih razjed bolnikov ali krast prebolevnikov in namerno povzročili koze je bila zelo nevarna, saj je približno 2% cepljenih ljudi umrlo zaradi črnih koz. Varnejšo metodo je izumil angleški naravoslovec in lekarnar Edward Jenner. Zanimati in nato leta 1776 tudi raziskovati je začel pojav, ko so se ljudje okužili z govejimi kozami, česar so bili zelo veseli saj so vedeli, da so tako zaščiteni pred črnimi kozami. Jenner je cepil Jamesa Phippsa s tekočino govejih koz na roki mlekarice Sare Nelmes. Poskus je pomenil, da so v naslednjem obdobju vakcinacijo (vacca - krava) začeli uporabljati kot zaščito pred črnimi kozami. Jenner in Thomas Jefferson sta kmalu po tem poskusu napovedala, da bodo črne koze izginitel, vendar se je to zgodilo šele čez dvesto let!

Ob koncu 19. stol. je Koch izoliral bacil antraksa in dokazal, da bolezen lahko z bacili prenese iz živali na žival, s tem so dobili dokaz, da izzovejo bolezen pri človeku živi mikroorganizmi.

Salmon in Smith sta leta 1886 dokazala, da izzovejo varstveno imunost ne samo živioslavljeni organizmi, temveč tudi mrtvi. Dve leti pozneje pa sta Roux in Yersin pokazala, da zadostuje včasih že filtrat kulture bacilov davice.

V 20. stol. so raziskovalci začeli meriti in spreminjati imunski odziv. Začeli so pridobivati toksoide (strupe, ki jih vsebujejo bakterije). Začeli so tudi meriti protitelesa in poskušali razumeti pomen odmerka protiteles za

imunski odziv. Od leta 1920 so postale v praksi dosegljive številne vakcine in sredi stoletja so že opravljali množične vakcinacije proti več mikroorganizmom.

V Sloveniji smo s cepljenjem začeli sredi prejšnjega stoletja. Rezultati so pozitivni. Navajam samo podatke za nekatere bolezni proti katerim v Sloveniji izvajamo sistematično cepljenje.

Leta 1946 je bilo v Sloveniji 2265 primerov davice. Po letu 1947 ko se je po vojni ponovno začelo masovnejše cepljenje proti davici, pa je število zbolelih začelo upadati. Sedaj teče že 33 leto, odkar smo v Sloveniji zabeležili zadnje primere davice. Cepljenje je preprečilo vnos davice iz bivših držav Sovjetske zveze, kjer je pred štirimi leti, kot posledica nesistematičnega cepljenja ali nizke precepljenosti zbolelo okoli 150000 ljudi in umrlo okoli 8000 bolnikov!

Povzročitelj tetanusa je stalno prisoten v okolju, še posebej v prahu in zemlji. Od leta 1927 do leta 1947 je bilo v Sloveniji 866 primerov tetanusa. Po vojni se je število celo podvojilo. Danes tetanus pri novorojenčkih ne poznamo več, še vedno pa zbolevalo in umirajo stari ljudje, ki niso bili cepljeni.

Leta 1955 je umrlo 300 otrok zaradi oslovskega kašlja. Po uvedbi cepljenja 1959 se je število prijav zmanjšalo. Zadnja leta imamo prijavljenih okrog 100 primerov obolenj letno, ker še nismo uspeli zagotoviti 95 % precepljenosti.

Otroška paraliza je staršem povzročala veliko skrb. Otrokom je povzročala trajno invalidnost in celo smrt. V letih od 1933 do 1948 se je v Sloveniji zaradi otroške paralize zdravilo 420 bolnikov. Od leta 1946 do 1962 je zaradi otroške paralize umrlo kar 96 bolnikov, mnogo več je ostalo trajnih invalidov. Stroški zdravljenja in rehabilitacije invalidov so dolgoročni (tudi doživljenski) in tudi zelo visoki. Cepljenje smo pri nas uvedli leta 1957, otroške paralize pa pri nas ne beležimo več 20 let.

Pred uvedbo cepljenja proti ošpicam je v Sloveniji zbolelo letno do 400 otrok na 100000 prebivalcev. Takrat je praviloma vsak otrok prebolel ošpice, ki so pogosto potekale z zapletji. Število zbolelih se je povečalo, ko se je nakopičilo število oseb dovzetnih za ošpice. Leta 1969 je bilo kar 5 smrtnih primerov zaradi ošpic, nato pa je sedem let po en otrok umrl zaradi ošpic. S cepljenjem smo pričeli leta 1968. Zadnja manjša epidemija je bila leta

1995, ko so zboleli otroci v Zavodu za invalidno mladino v Vipavi. Ti otroci so bili večina cepljeni samo z eno dozo cepiva ali sploh niso bili cepljeni. Primeri obolelih so bili tudi v naši občini.

Poleg velikih koristi lahko pričakujemo pojave pridružene cepljenju in sicer neposredno ob cepljenju kot tudi nekaj dni ali tednov po cepljenju. Zelo redko se zgodi, da stanje zahteva obravnavo pri zdravniku ali hospitalizacijo.

Stranskim pojavom se žal ne moremo popolnoma izogniti. Ob vse manjšem zbolevanju za nalezljivimi boleznimi proti katerim cepimo je vsak pojav pridružen cepljenju vse bolj opazen in vzbudi pozornost tako zdravnikov kot tudi cepljenih in njihove okolice. da bi pravočasno ukrepali, če bi bilo potrebno, obstaja tudi pri nas sistem spremljanja pojavov pridruženih cepljenju, v katerem sodelujejo vsi izvajalci cepljenj. Zaenkrat so koristi cepljenja mnogo večje kot tveganje za stranske pojave.

Program cepljenja v Sloveniji je usklajen s programom EU in drugih držav po svetu. Slovenski parlament je sprejel Zakon o nalezljivih boleznih, s katerim je določil, da bo varovanje pred nalezljivimi boleznimi s sistematičnim in brezplačnim cepljenjem zagotovljeno za vse prebivalce.

Program cepljenja predpiše minister za zdravstvo in program cepljenja vsako leto objavi v Uradnem listu, skupaj z seznamom pooblaščenih zdravnikov za cepljenje. Za vso državo uvaža in razdeljuje cepiva Inštitut za varovanje zdravja. Stroške nabave cepiva pokrije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno Inštitutu za varovanje zdravja. Uporabljajo se le kakovostna cepiva s katerimi cepijo tudi druge evropske države, ker ustrezajo evropskim standardom. Registracijo cepiv ureja Zakon o zdravilih. Cepiva morajo ustrezati vsem standardnim določilom naše zakonodaje in zadostiti kontroli kakovosti v pooblaščenem laboratoriju za analizo preiskaušanje zdravil na Zavodu za farmacijo in preizkušanje zdravil. Vsi, ki cepijo morajo zagotoviti varne postopke cepljenja (prostori, oprema, postopek cepljenja - pregled pred cepljenjem, postopek cepljenja), skrbeti za hladno verigo cepiva (transport, shranjevanje), voditi predpisane evidence o cepljenju (datum cepljenja, vrsta cepiva, serija cepiva, količina cepiva, proizvajalec cepiva, mesto in način

dajanja cepiva) ter poročati o opravljenem cepljenju ter morebitnih pojavih pridruženih cepljenju.

V zadnjem času nastaja veliko pomislekov o umestnosti obveznega cepljenja. Nekateri ljudje močno dvomijo ali so obvezna cepljenja sploh še potrebna saj nekatere bolezni proti katerim cepimo niso nevarne oz. jih sploh ni več. Navajajo tudi kup drugih bolezni, ki naj bi bile posledica cepljenja (npr. alergije, astma , psihične težave, multipla sklerozalaiki, ki povezujejo multipla sklerozo s cepljenjem proti ošpicam , morajo vedeti, da so odrasli bolniki z multipla sklerozo preboleli in niso bili cepljeni). Pogosto se obvezna cepljenja otrok odklanjajo tudi iz raznih verskih in drugih ideoloških prepričanj. O cepljenju se danes veliko govori v medijih. Naj omenim samo 15000 svetovnih spletnih strani, kjer lahko zvemo dobre in slabe strani cepljenja.

Argumenti ljudi, ki nastopajo proti cepljenju temeljijo predvsem na laičnem gledanju na pomembnost cepljenja s prepričanjem, da cepljenje škodi. Sprašujemo se, ali se lahko starši v imenu otroka odločijo in tvegajo, da preboli otroško bolezen in s tem tvegajo zaplete po bolezni kot so gluhost, slepota, zaostalost, ali invalidnost? Ali se smejo starši sami odločiti o cepljenju ali ne, saj se v primeru prenehanja s sistematičnim cepljenjem tvega ponoven pojav nalezljivih bolezni, ki jih sedaj omejujemo s cepljenjem?

Omenila bi samo primer iz Nizozemske, ko je skupina protestantov odklonila cepljenje otrok proti otroški paralizi. Država je to možnost sprejela. Prišlo je do kopičenja neimune populacije. Bolezen je dvakrat v sedemdesetih letih in leta 1994 prešla v take razsežnosti, da je tvegala 150 otroških življenj in ogromne stroške za obvladovanje epidemije. Ogroženi so bili tudi tisti otroci, ki zaradi zdravstvenih razlogov niso smeli biti cepljeni.

Dialog ali bo cepljenje otrok v Sloveniji še vedno obvezno poteka! Kot je bilo slišati na Posvetu o cepljenju v Sloveniji , ki ga je pripravila Klinika za inf. bolezni in vročinska stanja v sodelovanju z Sekcijo za kemoterapijo pri Slov. zdrav. društvu ter Društvo za svobodo odločanj (SVOOD), je bilo slišati da bo SVOOD sprožil pri ustavnem sodišču postopek za preverjanje ustavnosti zakonsko predpisanega obveznega cepljenja za vse otroke.

Kakor koli že bo, še vedno velja, da je cepljenje v Sloveniji najuspešnejši javnozdravstveni program! Poleg tega je tudi vsem dosegljiv - revnim in bogatim!

Andreja R.

Iz poštne preteklosti na bistriškem

“VOJNA POŠTA BROJ TAJ I TAJ”

Ko so se domači fantje po drugi vojni pa vse še do pred desetletjem odpravljali na služenje vojnega roka v jugoslovansko vojsko je bila gotovo največja skrb kam jih bodo poslali. Praviloma so bili slovenski fantje razporejeni v najbolj oddaljene jugoslovanske republike in le redki srečneži so dobili kakšen bližji kraj v sosednji republiki ali v Sloveniji. Po ustaljenem ritualu, ki se je nervozno stopnjeval, so fantje šele tik pred odhodom k vojakom zvedeli za številko vojaške pošte in s tem tudi mesto služenja. Prav ta številka “vojne pošte”, kot se je temu uradno reklo, je bila v resnici v številki skrita vojaška enota, kot pomembna vojaška skrivnost. “Vojna pošta” je bila tudi sestavni del naslova, ki ga je bilo treba nujno napisati vojnemu obvezniku na pismo, da bi ga v redu dobil. Še posebej je bilo to važno, če je v večjem mestu bilo več vojaških enot in vsaka je imela svojo “vojno pošto”. Ker se številka vojne pošte ni spreminjala tudi celo desetletje, je sčasoma popolnoma izgubila pridih vojaške skrivnosti, pač pa je še naprej ostala njena praktična poštna uporaba pri usmerjanju pošte. Z dodatno številsko ali črkovno oznako poleg vojne pošte je bila naznačena tudi manjša enota, do čete, da bi pismo čimprej našlo naslovnika. Tej kombinaciji števil in črk, včasih jih je bilo tudi do dvajset se je strokovno reklo “vojna ekspedicija” in po njej so vojaki zadolženi za redno pošto razvrščali pisemsko gradivo pa enotah, četah, oddelkih idr. Službeni žig vojne pošte je bil vedno le gumirani žig, odtis pa v vijoličasti barvi in ni bil nikoli odtisnjen čez znamke, s čimer je izražena njegova nepoštna vloga.

Mnogi domači fantje se še spominjajo svojih “vojnih pošt”, spominjajo pa se jih gotovo tudi mnoga takratna dekleta, ki so svojim fantom naslavljala pisma v času njihovega služenja vojske, ki je trajalo za današnji čas nerazumno dolgo, najmanj leto dni pa tudi tri in štiri leta kot na primer v mornarici.

Naj po svojem spominu obnovim nekaj števil vojnih pošt, ki sem jih napisal na pisma nekaterim prijateljem k vojakom: Zorku V.P. br. 4791/2b-VE Zadar, nato na V.P. br. 1374/19 Novo mesto, Francu V.P. br. 5912/16 Titov Veles, Slavku V.P. br. 8164/10-4 Maribor, Jožetu V.P. 5102/6 Karlovac in številnim drugim po vsej Jugoslaviji, pa svojim nekdanjim učencem in bratrancem: Mojmiru V.P. br. 13940/30 Novo mesto, Ljubotu na

V.P. 4795-18 Beograd, Darku V.P. br. 7716/18 Šabac, pa še enemu Mojmirju V.P. br. 4135 Obrenovac, Vinku V.P. br. 6330/66 Titograd, Boštjanu in Andražu V.P. br. 1098 Kranj pa sinu Janku V.P. br. 5568/4 Knjaževac, V.P. br. 5390/1 Kobišnica in kasneje na V.P. br. 1739 Surdulica. Sam sem bil poslan na vojaško šolo na “vojno pošto” br. 3215/22 Bileća, kjer se nas je zvrstilo kar precej Bistričanov, kasneje na V.P. br. 7981 Titovo Užice pa na vojaške vaje V.P. br. 5000/2 Pančevo, nič kolikokrat na V.P. br. 5620 ali br. 8672 Postojna pa na V.P. br. 2050 Ljubljana itd.

Vloga naziva “vojne pošte” res da ni imela neposredne zveze s poslovanjem vojaške poštne službe, pač pa je imela posredno vlogo usmerjanja poštinih pošiljk v vojaške enote. Vlogo “vojne pošte” nam natančneje opredeljuje *Vojni leksikon*, Bgd 1981, kjer na 688. strani preberemo o pomenu tega gesla:

“VOJNA POŠTA ... V oboroženih silah SFRJ se pod pojmom vojne pošte razume tudi tajni naziv vojaške enote, ustanove in se označuje s številsko oznako.”

Prav v slednjem stavku najdemo razlago pomena “vojnih pošt” o katerem govorimo v pričujočem prispevku.

In kaj lahko zapišemo o “vojnih poštah” na Bistrškem? Predstavimo jih v sliki in besedi, vsaj tiste, ki sem jih uspel odkriti ali o njih zvedeti kaj več.

“Skrivna” številka oznaka vojne pošte se je tudi na Bistrškem spreminjala, glede na vojaško enoto in njen sestav, ki je v določenem obdobju bila v eni od naših vojašnic, bodisi v Trnovem, v Bistrici ali Podgradu pa tudi kot del katere večje enote s sedežem na Reki, Pivki, Postojni ali Vrhniki.

Po zmagovitem uničenju 97. nemškega korpusa in osvoboditvi Ilirske Bistrice 7. maja 1945 so enote IV. jugoslovanske armade zasedle bistriške vojašnice. Postroj enot jugoslovanske armade 15. maja 1945 za Dan zmage nad okupatorjem. Enote so tega dne iz bistrških vojašnic odkorakale skozi mesto in se prvič z vso bojno opremo v vojaški paradi predstavile prebivalstvu naše doline. (Arh. Muzeja novejšje zgodovine, Ljubljana)

V šestdesetih letih se je za daljši čas nastanila v Ilirski Bistrici enota, ki je nosila ime znamenite **I. proleterske brigade**. Prav njej in njenemu delovanju med prebivalstvom na kulturno prosvetnem področju gre zahvala za živahno prosvetno delo med domačim prebivalstvom in kulturno povezovanje s sorodnimi ustanovami Sandaka na območju treh republik. Živahni dejavnosti Medrepubliške kulturno prosvetne skupnosti, se je kot dvajseti član iz četrte republike pridružila tudi naša občina. V tem času je vojaška enota v Ilirski Bistrici nosila oznako **V.P. br. 1132**.

Konec šestdesetih let sledimo tudi “tajni” številki vojne pošte za rezervni sestav domačih vojnih obveznikov razvrščenih v “partizanske enote” **V.P. br. 5620 Ilirska Bistrica**.

V Trnovem je konec petdesetih let bila nastanjena enota vojaške konjenice, ki je nosila oznako **V.P. br. 1610 Ilirska Bistrica**. Domača mladina je tedaj ustanovila prvi konjeniški klub in redno trenirali konjeniške veščine. Po nekaj letih se je le-ta preselila v Bjelovar. V začetku šestdesetih let se je trnovska vojašnica

preimenovala v “**Vojašnico “4. junij”**” v spomin na tragične dogodke naših sedmih vasi, ki jih okupator na ta dan leta 1942 požgal, kot prve na Primorskem, postrelil 28 nedolžnih žrtev in izgnal v Italijo nad štiri sto vaščanov tudi z otroki vred.

Vojašnica je v naslednjih letih gostila različne vojaške enote, ki so pripadale različnim komandam in imele različne oznake vojne pošte. Vrsto let sta obe vojašnici v Bistrici in Trnovem nosili oznako **V.P. br. 7640 Ilirska Bistrica**.

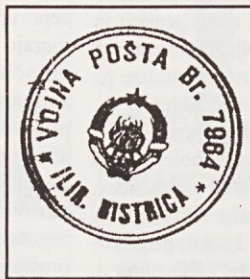
V Podgradu je v tamkajšnji vojašnici bila le manjša vojaška enota pa še ta je bila del bistrške enote. Enota pa je imela svojo vojno pošto. V času med letoma 1956 in 1965 je podgrajska enota imela kar nekaj “skrivnih vojaških oznak”, med temi tudi naslednji **V.P. br. 4848 in V.P. br. 4242 Podgrad**.

Ob koncu osemdesetih let in do popolnega umika jugoslovanske vojske iz naših krajev je vojaška enota v bistrških vojašnicah nosila oznako **V.P. br. 7640 Ilirska Bistrica**. Vojašnica pa se je imenovala **Vojašnica proleterskih brigad**.

Vojko Čeligoj

Najstarejša znana oznaka kakšne jugoslovanske vojaške enote v Ilirski Bistrici je bila **Vojna pošta 42952** z datumom 19. aprila 1948.

Že na jesen istega leta je zasedla bistriško vojašnico **26. dalmatinska brigada** in prinesla novo oznako vojne pošte, **V.P. br. 7964**.

S selitvijo v Maribor leta 1951 se je selila tudi njena oznaka. In prav iz tega časa zasledimo v našem mestu **V.P. br. 1880 Ilirska Bistrica**.

Kasneje se je spreminila v **V.P. br. 8407 Ilirska Bistrica**. To številko vojne pošte je imela tudi enota na Pivki, oznako **V.P. br. 3672 Ilirska Bistrica** pa tudi enota v Postojni.

Razmišljanja

ŽIVLJENJE OB MEJI DESET LET POZNEJE

Ko je pred desetimi leti postalo jasno, da je z rajnko Jugoslavijo konec, je v krajih ob bodoči meji, od Rupe in Pasjaka, do Jelšan in Novokračin zavladalo evforično pričakovanje novih držav. Bo šlo bolje Slovencem ali Hrvatom, kdo ima več možnosti, so se spraševali možakarji po gostilnah in se zbadali med seboj. Ti kraji so od nekdaj bili tesno povezani med seboj. Ženini in neveste so mnoga leta prihajali z ene in druge strani, ljudje so še danes povezani z mnogimi rodbinskimi vezami. Mnoga stoletja je te kraje povezovala skupna ješevska fara, ki po vsej verjetnosti datira od 839 leta, najmanj pa od leta 1032. Še danes prebivalci Rupe, Lipe, Šapjan in Pasjaka svoje mrtve pokopavajo na pokopališču v Jelšanah, tako kot v nekaj zadnjih stoletjih. Ali kot sami pravijo: "Živi smo Hrvati, mrtvi Slovenci!" Za mrtve se v teh hrvaških obmejnih vaseh ni nič spremenilo v zadnjih desetih letih, kljub nastanku dveh držav. Kaj pa živi? Z njimi je vedno križ!

Pretrgane trgovske poti

Včasih imam občutek kot bi me nekdo pokril z ogromnim črnim dežnikom, pravi Slovenka, ki je poročena na hrvaški strani meje. Vedno je bila vezana na Ilirsko Bistrico, vedno se je tam oskrbovala. Danes že težko sledi cenovnim razlikam, ne sledi spremembam v ponudbi. Z mejo so same sitnosti, pravi ženica. Tudi življenje se je spremenilo, prej na slabše kot na boljše.

Velike zadrege so nastale s prometom. Pred dobrimi desetimi leti je skozi šapjansko železniško postajo dnevno vozilo 28 potniških in ekspresnih vlakov, danes pa samo osem. Od osmih zjutraj do 17. ure popoldne ni do Reke niti enega potniškega vlaka. Vlakov je včasih bilo veliko in še polni so bili. Danes jih je malo in še tu je včasih tako malo potnikov, da bi en taksi med Ilirsko Bistrico brez težav prepeljal vse potnike. Dnevno je skozi isto postajo vozilo veliko tovornih vlakov, saj je reška luka takrat pretovorila letno prek 7 milijonov ton tovara, danes pa trikrat manj. Tudi z avtobusi je križ v obmejnem pasu na hrvaški strani, in vse kaže, da jih bo v prihodnje še manj.

Zadeve se dajo vedno popraviti in urediti na bolje. Tudi na slovenski strani meje niso preveč navdušeni s sedanjimi razmerami. Reka in Istra sta naravno zaledje Brkinov. Vsak dan sta dve cisterni mleka iz teh krajev vozili v mlekarno na Reko, dnevno so v kvarnerskih mestih prodali na tone sadja, zelja, krompirja in lesa. Danes je meja nepredušno zaprta.

Vse manj delovnih mest

Po drugi svetovni vojni so delavski vlaki pobirali delavce, ki so delali v 3. maju ali reški luki celo do Postojne. Mnogi so se preselili in ostali živeti na Reki ali v Opatiji. Pozneje so se zadeve obrnile. Delavski avtobusi so pobirali množico delavcev tudi na hrvaški strani, dela je bilo ogromno na slovenski strani v podgrajski Plami, v TOK-u, Lesonitu, Transportu in drugod. Leta 1991 so na slovenski strani zgubili ogromno delavnih mest. Podjetja, če že niso propadla, so pošteno skrčila število delavcev. Podatki slovenskega statističnega urada kažejo, da je na notranjsko-kraškem območju (Postojna, Cerknica in Ilirska Bistrica) danes trikrat več brezposelnih kot pred desetimi leti. Ne gre le za začasni proces. V Sloveniji je v teku močna "dezindustrializacija" in "dezagrarizacija", kmetijstvo in industrija v celi Sloveniji naglo izgubljata na teži v korist "tercialnega", storitvenega sektorja. Nesreča naših krajev na eni in drugi strani meje je, da je večina ljudi delala v industriji in kmetijstvu. "Tujci" s hrvaške strani meje so takrat prvi ostali brez dela. Danes le redki delajo na slovenski strani.

Na hrvaški strani so razmere bile še hujše. Dva stebra reškega gospodarstva, ladjedelništvo in luški promet, sta zašla v hudo krizo in za seboj sta potegnili tudi svoje številne kooperante. Če že niso propadle, so v brezizhodnih težavah reške tovarne s stoletno tradicijo, kot so tovarna papirja, Torpedo, Vulkan in Rikard Benčič. Pravijo, da danes v teh krajih težko najdeš nono, ki bi lahko čuvala dojenčka. Vse mlajše, včasih tudi starejše upokojenke, delajo na črno v Italiji. Največ jih skrbi za stare ljudi in italijanske oblasti tu gledajo skozi prste, saj tako rešujejo probleme vedno večjega števila ostarelega prebivalstva.

Meja kot usoda

Poleti 1991 so se ob meji dogajale neponovljive reči in vsi so bili prežeti z neponovljivim entuzijazmom. Kako je takrat vse izgledalo lepo in preprosto. Vsi smo si obetali raj na zemlji, lastno državo, kjer nas končno ne bo nihče

ropal in goljufal, kjer bomo končno svoji na svojem. Tako si lahko v gostilnah v Rupi videl nepozabne prizore, ko so praktično za isto mizo sedeli pripadniki treh vojsk, dveh policij in dveh carin. JLA je iz šapjanske vojašnice odšla šele konec leta, ko so evropski opazovalci prevzeli tamkajšnja velikanska skladišča.

Hrvaška se je takrat zapletla v večletno vojno, Slovenija je imela to srečo, da je po kratki desetdnevni vojni že v nekaj mesecih mirno odpravila zadnje enote JLA prek Kopra. Vojna - in milo rečeno neučinkovita vladavina prejšnjega hrvaškega režima - so našo južno sosedo porinili v velike gospodarske težave. Pokojnine so na slovenski strani ostale na prejšnji ravni, tako da povprečna pokojnina znaša 70 odstotkov povprečne plače. Na hrvaški strani so to razmerje v vojnem času spremenili, tako da povprečna pokojnina znaša le 40 odstotkov povprečne hrvaške plače. To še najbolje čutijo slovenski upokojenci, ki so svojo delovno dobo preživeli na hrvaški strani. Če upoštevamo, da so cene na hrvaški strani približno za tretjino večje kot na slovenski, je podoba popolna.

Ti obmejni kraji so od nekdaj živeli v bližini meje. Med prvo in drugo svetovno vojno je meja potekala blizu Klane, stoletja pred tem je potekala meja med Beneško republiko in habsburškim cesarstvom po hribih Čičarije. Pred propadom Rima so Rimljani naredili kar tri zidove pri Prezidu in Rupi. Tudi takrat je Rupa (ime je latinskega izvora od Rugarum, kar pomeni carinarnico, mitnico in vojašnico) bilo obmejno vozlišče v teh krajih.

Deset let nastanka novih držav je mimo in ljudje v obmejnih krajih na eni in drugi strani so od tega potegnili več škode kot koristi. Ena in druga država bosta morala skrbeti za to, da življenje v obmejnih krajih ne bo demografsko zamiralo zaradi pomanjkanja delovnih mest, trganja trgovskih poti in nemogočih prometnih povezav. Življenje jim je mogoče olajšati, toda mogoče so premalo glasni in zahtevni. Obmejni sporazum, ki bi sprostil maloobmejni promet ter omogočal kmetom, da na svojih posestvih nemoteno delajo na eni in drugi strani meje, bi precej olajšal življenje tamkajšnjemu prebivalstvu. Zakaj ne bi imeli tistega, se vprašajo na eni in drugi strani meje, kar imajo Primorci in Kraševci na meji z Italijo že mnoga desetletja?

Miro Simčič, Šapjane

VABILO

TRADICIONALNO TEKMOVANJE ZA NAJVEČJO POSTRV NA JEZERU KLIVNIK - 2001

RIBIŠKA DRUŽINA "BISTRICA" iz Ilirske Bistrice, tudi letos organizira tradicionalno tekmovanje za NAJVEČJO POSTRV, katero bo v nedeljo, 1. aprila 2001 na jezeru Klivnik pri Ilirski Bistrici

OBIŠČITE NAS IN Z NAMI PREŽIVITE LEP NEDELJSKI DAN V PREKRASNI IN NEOKRNJENI NARAVI KLIVNIKA.

NAGRAJENCI SNEŽNIKOVE AKCIJE "PLAČAJTE NAROČNINO ZA ČASOPIS" SO:

1. VOJKO BOBEK, Ledine 22, 5000 Nova Gorica
2. TOMAŽ GWARDJANČIČ, Podgrad 39, 6244 Podgrad
3. MARJANKA HRABAR, Obala 124, 6320, Portorož

SREČNI DOBITNIKI PREJMEJO SNEŽNIKOVE MAJICE!

ČESTITAMO

FIZIOTERAPIJA IN TRGOVINA

Rozmanova ul. 1
6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-41-156

- * ORTOPEDSKA OBUTEV
- * MERILNIKI
- KRVNEGA PRITISKA
- * INKONTINENČNI PROGRAM
- * NOGAVICE ZA KRČNE ŽILE
- * VSI OSTALI
- ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

GOSTILNA S PRENOČIŠČI

POTOK

Emu Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel. +386 (0)5/71-42-648
GSM: 041/747-657

NUDIMO:

MALICE PO 600,00 SIT
KOSILA PO 1.200,00 SIT

TRGOVINA

Ana

Sabina Murko s.p.
Bazoviška 32, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/71-00-610

- DOLGA OZKA KRILA
  - MODNE HLAČE NA ZVONEC
  - OTROŠKE TRENIRKE
  - PO UGODNIH CENAH
  - BOMBAŽNE MAJICE
- VABLJENI!

TIM MIT d.o.o.

- TRGOVINA, PROIZVODNJA, ZASTOPSTVO
- PREVOZI, SPECIALNI PREVOZI
- EKOLOGIJA
- PRAZNIJENJE GREZNIC
- ODVOZ ODPADNIH OLJ IN KEMIKALIJ
- ČIŠČENJE IN PREBIJANJE KANALIZACIJ

Johnny

BAR

GABRJE 3, 6250 ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/714-58-38, fax: 05/714-10-91
GSM: 041/740-583

PLAMING

Plaming,
projektiranje in izdelava
tehnološke opreme, d.o.o.
Ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: plaming@siol.net

CESTNI PREVOZI:

- * NAFTHNIH DERIVATOV
- * TEKOČIH KEMIKALIJ
- * PRAŠKASTIH MATERIALOV

- VZDRŽEVANJE
- GOSPODARSKIH VOZIL
- PRALNICA TOVORNIH VOZIL
- TEHNIČNI PREGLEDI VOZIL

KSP

ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

Plama-pur

ŽIVLJENJE NAS VSAK DAN PRESENEČA. Prijetno in žal, tudi neprijetno.

* V Zavarovalnici Triglav se zavedamo, kakšnim nevarnostim je izpostavljeno vaše premoženje.

* Da bi vam pomagali čim bolj zmanjšati tveganje, smo pripravili posebne pakete premoženjskih zavarovanj.

* V paket premoženjskih zavarovanj za gospodinjstva lahko vključite tako obstoječa, kot tudi nova zavarovanja, ki bodo zagotavljala celovito zaščito vašega premoženja.

* Več zavarovanj pomeni manj tveganja, pa tudi manj stroškov.

* Za premoženjska zavarovanja združena v paket, vam bomo priznali poseben popust ter ugodne plačilne pogoje.

POPUST

10%	5 zavarovanj in več VELIKI PREMOŽENJSKI PAKET
7%	najmanj 3 zavarovanja MALI PREMOŽENJSKI PAKET

Osnova za pridobitev paketnih popustov:
• požarno zavarovanje ali zavarovanje stanovanjskih premoženj

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA
NOVI TRG 5, 6230 POSTOJNA
TEL: 05/ 728 22 00, FAKS: 05/ 728 22 82

Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel. 05/71-41-344

ODPRTO: od ponedeljka do sobote od 10.00 do 21.00

VIDEO TOP 20

1. GLADIATOR - zgodovinski spektakel	11. SUPERNOVA - znanstvena fantastika
2. STIGMATA - triler	12. AMERIŠKA PITA - komedija
3. MISIJA NA MARS - znanstvena fantastika	13. OBALA - drama
4. OPOLDANSKI OBRACUN - western	14. NABEŠKA VABA - jugoslovanski
5. LEPOTA PO AMERIŠKO - komedija	15. PREBUJENA VEST - triler
6. 28 DNI - komedija	16. NAJINA ZGODBA - ljubezenski
7. ŠESTI ČUT - triler	17. PEKEL - akcija
8. KLUB GOLIH PESTI - akcija	18. KOLESA - jugoslovanski
9. KOCKA - znanstvena fantastika	19. ERIN BROCKOVICH - drama
10. ROMEO MORA UMRETI - akcija	20. TELEBAJSKI - risanka

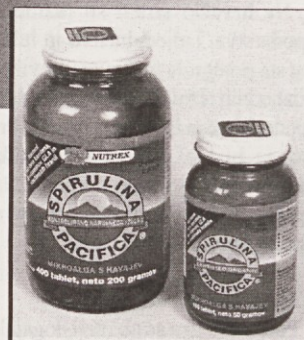
POSOJAMO TUDI FILME NA DVD - PREKO 100 NASLOVOV!

OHRANITE MLADOST, ZDRAVJE IN VITALNOST !

SPIRULINA PACIFICA

Obogatite svojo prehrano z mikroalgo iz oceanskih globlin, ki je naravni vir vitaminov, mineralov, antioksidantov in vseh esencialnih aminokislin.

Spirulina PACIFICO
lahko kupite v vseh
dobro založenih lekarnah in trgovinah z zdravo hrano.

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

Sprejemamo
naročila za
okulistične preglede
na tel. 05/71-00-510

Nudimo vam tudi
smučarska očala
znamke Smith in Oxydo

AVTOMEHANIKA

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5E, ILIRSKA BISTRICA
tel 05/71-45-855, 041/422-007

NUDIMO VAM:

JURID-BENDIX
zavorne obloge,
ploščice, diski,
BOSAL izpušni lonci,
ARAL motorna olja,
ter vsi ostali avto deli

ODPRTO
8-12 in 13-17
ob sobotah 8-12

Želite postati lepši, bolj privlačni in samozavestni?

FRIZERSKI SALON

Dolores

Dolores Židar s.p.

TOPOLC 32a, TEL.: 05/714-58-25, GSM: 041/27-50-83

Nudimo odlične frizerske storitve
po najugodnejših otvoritvenih cenah!

Pokličite za naročilo.

Vabljeni!

LESONIT D.D.
Lesno kemična industrija, p.o.
Nikole Tesle 11, Ilirska Bistrica

RENAULT

AVTOHIŠA

Smrdelj Valter s.p.

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 44
Tel.: 05/71-00-760, Fax: 05/71-00-761

FOTOGRAFSKI STUDIO IN TRGOVINA

FOTO FANTASY

PTC Mikoza, Bazoviška 32, 05/714-43-11

Ne pozabite, da vam tudi čez vse leto
ponujamo ugodne cene storitev:

- 4 fotografije za dokumente
(nova osebna izkaznica) 950 SIT

HTC ŠPORT

ŠPORTNA TRGOVINA

PTC MIKOZA
tel. 05/710-11-38
e-mail: htc@siol.net

ŠEPEC d.o.o. Postojna
prodajni center Jurček
Ljubljanska 15
tel. 05/726-51-47

TRGOVINA DIRENDAJ
DIRENDAJ - OTROŠKI RAJ
LEGO FESTIVAL -50%

GRAFIČNI ATELJE

ALMA ZEJNUŠIČ s.p.

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40
tel.: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

Snežnik

CENA OGLASOV JE:

1/16 - 6.783,00

1/8 - 13.387,50

1/4 - 26.775,00

1/2 - 53.550,00

1/1 - 107.100,00

V ceno je vključen tudi prometni davek.

Cena oglasov na prvi in zadnji strani je
višja za 30%. Za večkratno oglaševanje
imate 10% popust in za večkratno mesečno
oglaševanje po letni pogodbi 30% popust.
Besedilo in logotip za oglas dostavite do
20-tega v mesecu v uredništvo Snežnika
- lahko tudi po pošti ali po elektronski pošti.

V časopisu Snežnik, imate možnost
objave osmrtnice.

OSMRTNICA S FOTOGRAFIJO
IN POSVETILOM: 5.000,00 SIT

OSMRTNICA BREZ FOTOGRAFIJE,
SAMO Z POSVETILOM: 4.000,00 SIT

Za vse ostale informacije pokličite ali pridite na
Uredništvo - Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica;
telefon: 05/71-00-320, telefaks: 05/714-11-24

PAPIRNICI

LineaArt

Bazoviška 19, 05/714-20-77

Vabimo vas k nakupu šolskih potrebščin,
pisarniškega materiala, igrač, daril,
darilnih papirjev,
čestitk za vse priložnosti...

Obiščite nas in se prepričajte
o pestri ponudbi in ugodnih cenah!

Potovanje po naših

TURISTIČNA KMETIJA BUBEC

...redko katera vas se lahko cela spravi na eno normalno fotografijo, kakor se lahko mi Brecaji....

Na vzhodnem obronku Brkinov, med glavnima cestama Trst - Reka in Ljubljana - Postojna leži vasica Brce. So gručasta vasica na nadmorski višini 485 metrov in stojijo na slemenu nad dolino potoka Postrve, na zložnejšem delu slemena pa so njive in travniki, pod njimi pa predvsem hrastovi gozdovi.

Zgodovina vasi pravi, da so bili med Narodno osvobodilnim bojem v Brecah skladišča orožja in sanitetnega materiala za partizanske enote v Brkinih, medtem ko je imel v bližnjih bunkerjih začasni sedež rajonski odbor Ilirske Bistrice. 4.5.1945 so Nemci presenetili v vasi enoto Narodno osvobodilne vojske in pobili 45 borcev.

Prvotno so bili najpomembnejši dejavnosti kmetijstvo in gozdarstvo, danes pa večina kmetij nima več naslednikov in je vas po besedah krajana in hkrati predsednika Krajevne skupnosti Rečice, pod katero vas Brce tudi spada, **Saša Boštjančiča** demografsko ogrožena.

V vasi živi nekaj čez trideset krajanov. V zadnjih letih se je vas številčno opomogla ampak na račun priseljencev.

Imena kmetij "po domače" so: **Štalon, Jernak, Fajgel, Marendin, Pregarc, Bubec, Oštir in Firm.**

Vaška skupnost je bila v zadnjih nekaj letih precej dejavna. Kot prvo so pred dvema letoma sodelovali pri obnovi ceste do vasi. Pomagali so pri pridobivanju soglasij za njeno razširitev in tudi zemljo zanj so dali zastoj.

Vaščani so tudi sodelovali pri obnovi cerkve in zvonika. Najprej so obnovili cerkveni zid, nato še pločnik in tudi samo fasado cerkve. V glavnem so to investicijo financirali krajani sami. Nekaj denarja je dala Občina Ilirska Bistrica, nekaj Krajevna skupnost Rečica, nekaj pa tudi Župnišče. Vrednost investicije je znašala nekaj čez 2 milijona tolarjev.

Komunalno urejanje vasi se je nekako zaključilo z novim daljnovodom Zarečje - Brce.

Na vhodu v vas obiskovalce pozdravi mogočen hrast, ki je star tako kot bližnja cerkev, skoraj 400 let. Seveda je drevo zaščiteno, njegova krošnja pa ima premer približno 20 metrov.

G. Boštjančič pravi, da je vasica relativno majhna, ampak zelo dejavna. Na njenem območju delujeta kar dve domačiji, ki se ukvarjata s turizmom - turistična kmetija Bubec in domačija Boštjančič. Za njiju bi bilo zelo pomembno in ugodno, da bi Občina Ilirska Bistrica poskrbela, da pride tudi to območje v Program CRPOV (Celostni razvoj podeželja in obnovo vasi). Predlagajo območje Turistična kmetija Bubec - domačija Boštjančič - Novakov mlin - Turn.

Kmetija Bubec je izletniška kmetija, ki nudi prenočišča in domačo hrano. Leži v dolini potoka Postrtev.

Sam pridevnik "Bubec", po ustnem izročilu, pomeni "vsemogočni kmetje", ki so si sami zemljo delili. Ga. Mara "Bubčeva" pa je izvedela, da so bili Renkovi "malnarji na vjliki vodi", ampak jim je povodenj mline uničila in so se odmaknili malo višje, v zaledje, na potok Postrtev.

Tako so "Bubčevi", 1992 - tega, na strugi od starega "malna" naredili ribnik v katerem gojijo postrvi. Te se običajno znajdejo kot specialiteta na jedilniku v domači kuhinji.

Običajen menu je:

- POSTRV NA ŽARU
- DOMAČ KRUH
- KROMPIRJEVA SOLATA
- JABOLČNI ZAVITEK ALI POTICA.

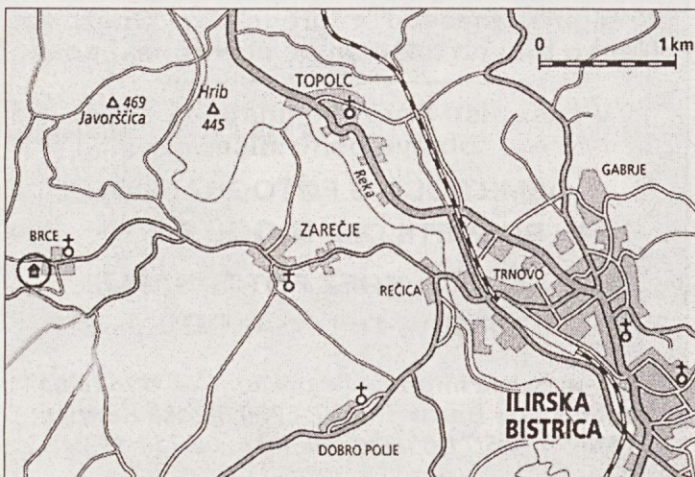
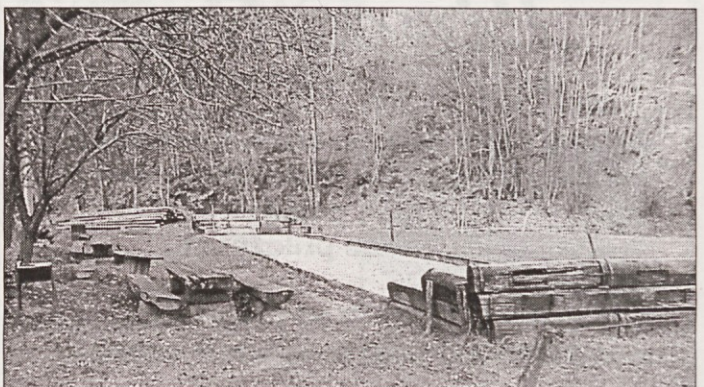
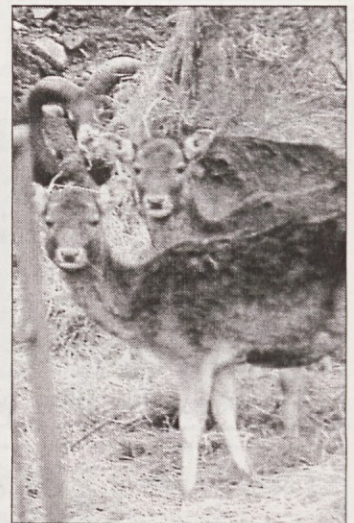
K njim največ zahajajo lovci, planinci, včasih pa k njim zaidejo tudi izletniki na konjih. Tudi gosti iz tujine radi pridejo k njim. Urejenih in sodobno opremljenih imajo 15 ležišč. Kmetijo urejajo že dolgo let, trenutno pa prenavljajo jedilnico za goste.

Na domačiji si lahko ogledate še:

- konje,
- doma vzrejene damjake,
- muflone,
- ribogojnico
- kokoši nesnice.

Obiskovalci imajo možnost balinanja in sprehodov v neokrnjeni naravi. Lahko kolesarijo in šotorijo ter hodijo na izlete v bližnje okraje. Mimo kmetije je vrisana tudi evropska pešpot.

Na kmetiji imajo tudi proizvodnjo domačih jajc, jajca pa so na kmetiji tradicija že 20 let. Gospa Mara goji tudi do 1000 kokoši. Pravi da zaenkrat z njihovo prodajo nima težav.

Na "Bubčevi" kmetiji živi trenutno 8 družinskih članov, vsi pa se strinjajo z enim, da se samo od kmetije ne da živeti in so prisiljeni delati drugje. Nečak od gospe Mare, g. Feliks Petrnelj, pravi, da bi morala Občina imeti več posluha za turizem. Da bi morala Turistična društva sodelovati med seboj, ne pa da vlečejo vsako na svojo stran. Morala bi izdelati prospekt, ki bi povezal vse zanimivosti tega kraja na enem mestu in podal obiskovalcem neko celostno podobo tega prostora. Tudi Brkini bi morali biti bolj označeni in prepoznavni. Sami pa nameravajo v kratkem odpret tudi pravi kmečki turizem.

Naj končam z mislijo, ki jo je izrekel eden od domačih in mogoče malo bolj pokaže na vzdušje tega mirnega a ne tako oddaljenega kraja: "Najlepše je poleti, ko daš noge v mrzlo vodo in pivo ..."

DOMAČIJA BOŠTJANČIČ

Družina Boštjančič je staro Oštirjevo kmetijo na novo uredila v zgodovinskem slogu, tako da si gostje lahko poleg ostalega ogledajo tudi črno kuhinjo. Goste, ki se odločijo priti v Brkine, to nekoliko skrivnostno pokrajino, pri Boštjančičevih pričakujeta dva apartmaja. To seveda pomeni, da bodo morali za hrano poskrbeti sami, da pa jim bodo gostitelji pomagali s tistim, kar pridelajo doma in z nasveti, kje kupiti kaj domačega. Ti kraji se namreč ponašajo z naravno pridelano hrano, z domačim pršutom, s češpljevim žganjem itd.

Poljske in gozdne poti okrog kmetije omogočajo jahanje v naravi. Na domačiji so urejeni boksi za konje in ograjeno jahališče. Konja lahko tudi najamete, saj imajo Boštjančičevi šolo jahanja, in izvajajo tri programe, ki jih predpisuje Konjeniška Zveza Slovenije.

Obiskovalci, ki pridejo v te kraje lahko počnejo vse mogoče. Okoliški gozdovi in gozdne poti so primerne za izlete in kolesarjenje. Blizu domačije je možen turistični lov, ribolov v reki Reki ali v umatmima jezeroma Mola in Klivnik.

PLETENJE KOŠAR

Gospod Jože Boštjančič, po domače Štalona z Brce, je eden redkih pletarjev v teh krajih. Je samouk, čeprav se je osnov naučil od svojega očeta. Začel je že zelo zgodaj, v otroških letih, sprva z majnimi in preprostimi košaricami, kasneje pa s vse bolj zahtevnimi izdelki. Njegova specialiteta pa so pletene steklenice in flaškoni najrazličnejših velikosti. Za eno izmed njih je, na Mednarodni razstavi domače in umetne obrti Alpe - Jadran v Slovenj Gradcu, 15.6.1990, prejel tudi Znak kakovosti, za vrhunsko kakovost.

Izdelki gospoda Štalona so iz leske ali iz vrbovih šib. Veliko časa porabi za pripravo materiala za pletenje. Šibe je potrebno najprej nabrati. Nabrane šibe je potrebno ločiti - drobne za majhne košare in opletanje flaškonov, debelejšje pa za večje košare in košure. Šibe se potem kuha, da so zrele za pletenje.

V tridesetih letih je spletel več kot tisoč najrazličnejših izdelkov, pravi pa, da bi še vedno zelo rad pletel in prodajal, ker ga to delo veseli, vendar ni več povpraševanja po teh izdelkih.

ŠPORTNO BRCAJSKO ČAST BRANI LOKOSTRELSKA DRUŽINA ŠTEMBERGAR

Prve lokostrelske korake je naredil oče Vojko, že pred daljnimi 40 -timi leti pri tabornikih. Trenira praktično ne, vendar se dokaj redno udeležuje tekem za Slovenski pokal.

Dunja tekmuje v razredu članic z ukrivljenim lokom, Sanja v kategoriji kadetinj z golim lokom in Vanja v kategoriji kadetinj z ukrivljenim lokom.

Najdaljši lokostrelski staž, če ne štejemo očeta Vojka, ima Dunja, ki je kot mladinka in kasneje kadetinja od leta 1995 dalje na tekmah za Slovenski pokal največkrat posegla po prvem mestu. Prvo mednarodno zmago je kot kadetinja dosegla na dvodnevem mednarodnem tekmo-

vanju v sosednji Hrvaški. Kot članica mladinske državne reprezentance, se je v Italiji udeležila tekmovanja za evropski mladinski pokal in posamično dosegla dvanajsto mesto. Na državnem prvenstvu v poljskem streljanju je leta 1997, v absolutni konkurenci članic, dosegla drugo mesto, kot mladinka pa je bila državna prvakinja v disciplinah 900 krogov, v poljskem in tarčnem lokostrelstvu. V svoji sobi hrani približno 80 zlatih, srebrnih in bronastih medalj in kar precej pokalov.

Dvojčici sta se ji pridružili nekaj let kasneje in prav tako posegali po najvišjih mestih na šolskih državnih tekmovanjih v dvorani in na prostem, enako pa tudi na tekmah za Slovenski

pokal. Vsaka ima v zbirki po 50 medalj in pokalov.

Sestre so tekmovala tudi kot ekipa. Na absolutnem državnem

prvenstvu 1998 v Kamniku so postale državne prvakinja. Leto kasneje so naslov ubranile in celo postavile nov državni rekord. V letu 2000 in 2001 pa so zasedle drugo mesto.

Potovanje po naših vaseh - vas Brce

MOJA VAS - BRCE

Sedim za mizo in premišljam, kako bi v nekaj stvkih predstavila mojo rojstno vas, ki pa sem jo žal zapustila in s svojimi starši odšla živeti v mesto. Mesto mi je prineslo novo življenje, vendar so tisti otroški spomini ostali prav tam, na Brcah. Tja gor me vleče neka neznana sila, prav tako, kakor vleče magnet k sebi košček železa. Naj vam predstavim vas Brce skozi oči štirinajstletnice.

Vas stoji na hribu s katerega se razprostira pogled na Snežniško pogorje, Nanos in okoliške vasi. Do vasi vodi nova asfaltna cesta in urejena infrastruktura, ki daje slutiti, da tukaj ne živijo ljudje, ki bi jim bilo vseeno kakšna je vas in dostop do nje. Te asfaltne ceste smo bili Brcaji najbolj veseli, kajti marsikateri novi čevlji se je strgal, ko si hodil po prašni makadamski cesti. Na Brcah živi 38 prijaznih, gostoljubnih in skratka enkratnih ljudi. Na začetku vasi stoji obnovljena cerkev Svetega Duha, na katero smo vaščani zelo ponosni. Na cerkvenem vrtu raste in kljubuje času mogočen cer, ki si ga je vredno ogledati. Dokler ni bila vas opremljena s strelododi, je bil le-ta, ob nevihti, glavni strelodod za celo vas.

Obnovljena cerkev Svetega Duha

Ko se sprehodimo naprej po vasi, vidimo na hiši, ki nosi številko 4, spominsko ploščo, posvečeno X. Prekomorski udarni brigadi iz Nevesinja. Iz tega sklepam, da je bila vas dejavna tudi v vojnem času.

S kakšnimi znamenitimi Slovenci se ne moremo pohvaliti, vendar ja zame znamenit vsak Brcaj, ki je znal preživeti v težkih in hudih časih. Domač kmet ni več podložnik raznim gospostvom in cerkvi ampak je sam svoj gospodar. Z obdelovanjem zemlje pa se danes ukvarja zelo malo ljudi.

Mi Brcaji smo tudi nekaj malega vremenarji. Tako so mi povedali, da se z našega "borjača", pri hiši, ki nosi številko 2, ob lepem vremenu vidi Triglav. To pa pomeni, da bo sprememba vremena v naslednjih dveh dneh. To mi lahko verhamete, saj je to že dobro preizkušeno.

Na koncu tega mojega opisa, bi vam samo še nanizala gibanje števila prebivalcev v Brcah. V letu 1830 je bilo na Brcah 26 moških in 36 žensk, skupaj torej 62 vaščanov. Leta 1884 je bilo v vasi 72 ljudi, od tega 33 moških in 39 žensk. Trenutno živi na Brcah še 38 prebivalcev, od tega 16 moških in 22 žensk. Mislim, da ob teh številkah komentar ni potreben.

To vas morate videti in si jo natančneje ogledati. Spoznali boste, da se nisem zmotila, pa še lep nedeljski izlet boste imeli.

osmošolka Petra Zidar
OŠ Dragotin Kette

Pripoved o Brcah smo začeli in končali z mislimi brcajke Irene Štemberger.

Živeti na Brcah pomeni živeti le sedem minut vožnje do centra Ilirska Bistrice in istočasno živeti sredi narave, na zraku, ki vsebuje manj izpušnih plinov.

Brce se nikoli ne zbudijo v jutranji megli. Če je vreme dobrohotno nam podari prelepe sončne vzhode in razgled na hribovje pred Snežnikom in na Snežnik, ali pa sončne zahode, ko se sonce spusti za hribovje proti koprščini. V zameno za te lepote, nas vreme kaznuje pozimi, ko se zaradi poledenele ceste ne moremo spustiti v civilizacijo ali pa moramo še dolgo po tem, ko so ceste v dolini že kopne, na jeklene konjičke natikati verige.. Pravzaprav nas ne kaznuje vreme, na nas pozabijo cestarji, ki nam dostikrat zadnjim posujejo cesto in poledeneli most čez Postrvico. Dolini pri mostu rečejo tudi Ledenica. Bajе so v prejšnjih časih ljudje tam hranili ledene kocke, ki so jih kasneje prodali v Trst.

Infrastruktura se je v zadnjih letih občutno popravila. Od leta 1993 dalje so vaščani prosili elektro, da bi zamenjali kable, saj je vas takoj ostala brez elektrike, če sta dva istočasno priključila puhavnik ob spravi sena; ali pa so utripale luči, če se je kdo zvečer spravil k varjenju. Da je vas primerno osvetljena smo zbirali denar za luči in za pesek.

Tudi asfaltiranje 800 m ceste od mosta do casi so čakali kar precej časa. Sreča se jim je nasmehnila v letu 1999, ko se je uredilo oboje. Vaščani smo organizirali veliko veselico: s pomočjo sponzorjev smo pogostili preko 200 ljudi z golažem, polento, vinom, domačim žganjem in pecivom, ki so ga spekle vaške ženske. Do domačije Bubec pa je asfalt prilezel leta 2000.

Na cesti skozi vas ni še nikoli povozilo živali. Promet je zelo redek. Na vas se spomnijo največkrat takrat, kadar lepji predvolilne plakate. Ceste se spomnijo tisti, ki bi radi po bližnjici prišli v Čelje ali pa tisti, ki na tem koncu poznajo gobarske terene.

Po potrebi se Brcaji zberemo na sestanku vaške skupnosti in se pogovorimo o določenem skupnem problemu ali pa o kakšni drugi zadevi. Največkrat je to dogovor, kako bomo izpeljali kakšno delovno akcijo. Pred "prijodom" asfalta do vasi, smo morali kar precejkrat popravljati svojo makadamsko cesto, ki je po kakšnem divjem neurju izgledala kot hudournik, ali pa smo čistili poljske poti, ki jih je zaraslo drevje. Največje delovne akcije so bile, ko smo urejali temelje za zid pri cerkvi ter betonirali pločnik okrog cerkve. S pomočjo župnišča je obnovljena fasada na zvoniku in samo cerkvi. Medtem, ko so moški poprijeli za gradbena dela, smo ženske barvale okna in vrata. Tiste najstarejše pa so pripravile malico (predvsem tekne domač kruh, pa štruklji...). Brcaji smo imeli kar nekaj skupnih piknikov po delovnih akcijah, enkrat pa smo celo pripravili Martinovanje.

Prispevek so pomagali pripraviti:
Sašo Boštjančič, Mara Renko, Feliks Petrnelj,
Irena Štemberger, Petra Zidar
OŠ Dragotin Kette

VENDARLE PRIMORSKI KOVANEC

Že v letu 2000 je domače Primorsko numizmatično društvo Ilirska Bistrica naslovilo Banki Slovenije pobudo, da bi v tem letu, ko slavimo prvo desetletnico državnosti Republike Slovenije, izdala spominski kovanec posvečen temu jubileju. Pobuda obsega še varianto, da bi izdelali celo več kovancev na katerih bi predstavili posamezne znamenitosti naše države, kar bi omogočilo, da bi vsaj na enem kovancu bili tudi motiv morja ali katere druge primorske posebnosti.

Zadnji spominski kovanec, ki smo ga dobili v Sloveniji še leta 1997 je bil kovanec za pet tolarjev posvečen Žigi Zoisu. Za 1998 je bil obljubljen dvokovinski kovanec posvečen 50-letnici priključitve Primorske k matični državi. Tudi zanj je dalo pobudo domače numizmatično društvo in si z veliko težavo izborilo zagotovilo za izdajo. Predsednik takratnega Državnega zbora Janez Podobnik je zamisel podprl, vlada pa je celo objavila ustrezen sklep o kovanju tega kovanca v Uradnem listu, pomagalo pa ni nič. Bo tokrat drugače?

Vojko Čeligoj

PRODAJA LESONITA NEKOLIKO DRUGAČE

Dobre tri mesece nazaj smo izvedeli, da je Lesonit prodan italijanskemu kupcu, ki da bo nadaljeval s proizvodnjo. Glede na dejstvo, da je polovica občine vezana ali pa je bila vezana na Lesonit, sem pričakoval, da se bo nekdo poglobil v to "prodajo" in občanom, ki so nemalo let pustili v Lesonitu, razložil, za kakšno trgovino pravzaprav gre.

Lesonitova vrednost je bila ovrednotena z 573.000 –čimi delnicami. Borzno posredniška hiša Poteza je odkupovala delnice Lesonita po ceni od 300 do 1.300 SIT za delnico. Enostaven izračun pove, da je porabila za 51% -en delež Lesonita cca. 4 mio DEM (če upoštevam vse po najvišji ceni). Po nekaterih informacijah naj bi italijanski kupec plačal cca. 7,5 mio DEM za 51% -en delež Lesonita. Do tukaj je vse lepo in prav, vendar ko brskam globlje, vse bolj smrdi. Pa poglejmo po vrsti:

1. Predsednik nadzornega sveta Simčič Drago se pojavlja v dveh vlogah. Prvič kot predsednik nadzornega sveta, ki bi moral zastopati interese lastnikov Lesonita in drugič kot član uprave Poteza, ki je odkupila Lesonit bistveno pod njegovo vrednostjo in ga prodala konkurenci.

2. Če pogledate poizkuse prevzemov Mlinotesta, Frukta, PK Pivka ipd. se vodstva podjetij borijo, da do prevzemov ne bi prišlo. V primeru Lesonita je direktor celo deponiral denar v Potezo, da je z njim odkupovala podcenjeno vrednost Lesonita. Kasneje je izjavljal, da ni vedel za prodajo. To je seveda debela laž. Ali pa so bile laži samo hvale o uspešnosti Lesonita, ki jih je trosil po vseh časopisih. Zagotovo nisi dober gospodar, če te prodajajo, pa tega ne veš, razen če pri tem ne sodeluješ.

3. V raznih časopisih smo lahko prebrali, da je Lesonit ustvaril za cca. 20 mio DEM akumulacije. Cca. 8 mio DEM je deponiral, cca. 12 mio DEM je bilo v zalogah. Italijanski kupec je seveda z nakupom Lesonita, kupil tudi ta fleksibilen kapital. Povedano drugače, italijanski kupec je dobil Lesonit zastonj, pa še dobrih 12 mio DEM je dobil zraven.

4. Koliko so pri tem poslu "zaslužili" glavni akterji je seveda skrivnost. Iz znanih podatkov, ki so jih sami dajali v javnost bi lahko govorili o 3 do 3,5 mio DEM. Kako so si jih med seboj razdelili Simčič, Lipolt in Poteza je seveda skrivnost.

5. Če je bil postopek prevzema Lesonita zakonit in legalen, potem smo navadna banana država. S tem "poslom" nismo v državo privabili tujega kapitala, kot razni samozvani "managerji" radi govorijo, temveč smo zgolj imetje, ki so ga ustvarile generacije bistričanov in preko javnega dolga tudi Slovencem, enostavno podarili tujcu.

6. Čas je zanesljivo pokazal, zakaj se je Lipolt tao grebel za stečajnega upravitelja. Vse skupaj je speljal točno tako, čemur je sprva ostro nasprotoval. Razlika je le ena. Če bi Lesonit takoj prodali Italijanom in GG Postojna, potem ne bi imeli možnosti pristaviti svojega lončka.

Vojko Tomšič

OBVESTILO

CZNI v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljana.

Informacije na Franetič 05/ 788 00 33 ali Kreslin 02/ 681 26 31

ILIRSKA BISTRICA IN OKOLICA

1. Podgrad, starejša hiša z gosp. poslopjem, na robu naselja, 150 m², 1000 m² vrta ob hiši, južna lega, možnost dozidave ali prezidave, ugodna lokacija. **Cena: 39.000 DEM**

2. Podgrad okolica, pritlična hiša, vseljiva, samostojna, 84 m², ogrevanje na trda goriva, z vrtom in asfaltom do hiše, voda, elektrika, telefon, kopalnica, parcela 246 m². **Cena 50.000 DEM**

3. Obrov okolica, nova, stilna, enonadstropna hiša, 150 m², 5000 m² vrta ob hiši, samostojna komfortna, CK, vseljiva, ugodna lokacija, 35.000.000,00 sit.

4. Enosobno stanovanje v Ilirski Bistrici, 40 m², 4. nadstropje, 48.000 DEM

5. Ilirska Bistrica, poslovno stanovanjska hiša, 750 m², starejša, meščanska, dvonadstropna z visokim podstrešjem, vseljiva, vrt, dvorišče, parcela 870 m². Primerna za več družinsko stanovanjsko hišo, s poslovnimi prostori v pritličju. **Cena 650.000 DEM.**

6. Ilirska Bistrica, novejša, enonadstropna, vseljiva, CK, 150 m², garaža, terasa 35, vrt ob hiši, ugodna lokacija, 19.500.000,00 sit;

7. Ilirska Bistrica-Trnovo, nova enonadstropna hiša z mansardo, podkletena, vseljiva, visoko komfortna, 285 m² bivalne površine, parcela 830 m². Kletna etaža oz. pritličje: garaža, kotlovnica, kolesarnica in shramba, shramba za živila. Nadstropje: kuhinja z jedilnico, tri spalnice, dnevna soba, sanitarije, kopalnica, pred prostor ob vhodnih vratih, hodniki. Mansarda: dve veliki sobi, kopalnica, priložno skladišče. CK in klima, tlakovano dvorišče, letna garaža, urejena trata in vrt. **Cena 380.000 DEM.**

8. Ilirska Bistrica-Trnovo, enonadstropna hiša, starejša, potrebna obnove, komunalno opremljena, 160 m², parcela 330 m², manjše gospodarsko poslopje 10 m², pomožni prostori 75 m², vrt 500 m², ugodna lokacija, cena 6.600.000 sit.

9. Ilirska Bistrica-Trnovo, nadstropje dvodružinske stanovanjske hiše, 80 m², terasa, vrt, garaža, dvorišče, ugodno prodamo, 7.500.000,00 sit.

10. Ilirska Bistrica okolica, enonadstropna hiša, podkletena, v adaptaciji, 160 m² bivalne površine, CK in kopalnica v pritličju, sedaj kot gospodarsko poslopje. **Cena 35.000 DEM.**

11. Ilirska Bistrica okolica - Brkini, enonadstropna, starejša, dobro ohranjena, samostojna, 140 m², dvorišče 260 m², gospodarsko poslopje, vrt ob hiši 250 m², njiva 650 m², 5.000.000,00 sit.

12. Prem okolica, enonadstropna hiša, samostojna, del hiše 50 m², popolnoma vseljiv, kopalnica, telefon, nova greznica, betonska plošča, nova streha, del stavbe, 120 m², za adaptirati, vrt ob hiši 350 m², večja terasa, garaža, 6.000.000,00 sit.

13. Jelšane, parcele ob mejnem prehodu in kmetijske parcele v bližini naselja, prodamo.

PIVKA OKOLICA

14. Pivka okolica, starejša kmečka domačija, 120 m², z gospodarskim poslopjem, vrt ob hiši 5000 m², ugodna lokacija, 5.500.000,00

15. Pivka, starejša, pritlična z mansardo, 80 m², dvorišče in vrt 600 m², 4.500.000,00 sit

16. Pivka okolica, novo, enonadstropno, podkleteno, vseljivo, komforto hišo, 360 m², ugodna lokacija, parcela 900 m², prodamo, 43.000.000,00 sit.

RUJ NEPREMIČNINE, NEPREMIČNINSKA ORGANIZACIJA Krasa in Brkinov, Sežana, Partizanska 46, 6210 Sežana. Tel/faks 05 73 42 212; 05 730 45 40; e-mail: ruj.nepremicnine@siol.net

17. V Vrbcici pri Ilirski Bistrici prodam DVE ZAZIDLJIVI PARCELI, velikosti 3.035 m² in 1.600 m². Telefon 041/449 688

18. KUPIM vikend na Sviščakih. Ponudbe v uredništvo Snežnika.

19. V Ilirski Bistrici, Aljažev breg, PRODAM starejše gospodarsko poslopje, lokacija primerna za spremembo v stanovanjsko hišo, v izmeri 135 m² in z dvoriščem v izmeri 95m², z dvema garažama, ter z elektriko in vodo, po ugodni ceni. Možnost nakupa sosedovega zemljišča. Informacije na tel. 05/ 71 41 842 ali 05/ 71 45 129

20. Kupim stanovanje v Ilirski Bistrici od 50-70 m². Ponudbe v uredništvo časopisa.

21. V najem damo gostinski lokal v Domu upokojencev v Ilirska Bistrica, Bazoviška 28; velikost lokala je 125 m². Prijave in osebne informacije dobite na Društvu upokojencev ob sredah in petkih od 9 do 12 ure, rok za prijavo je do 30.3.2001.

Februarska križanka

Vodoravno: 1. hrvaški pisatelj (Josip), 6. divja mačka, 12. starogrški filozof, 14. bolezen zaradi pomanjkanja vitamina B, 16. nadav, avans, 17. prebivalec italijanske prestolnice, 19. nadaljša reka v Franciji, 21. priprava ali orodje za sekanje, 23. ime ameriškega skladatelja Coplanda, 25. ljubljanska veleblagovnica, 26. penja, penjača, 27. slovenski glasbenik narodno zabavne glasbe (Slavko), 29. skandinavski letalski klub, 30. turška sladica, 31. afriški kušar, 32. kamboški general (Lon), 34. iniciali kiparja Tršarja, 35. peti mesec v letu, 36. ime plavalke Bojadži, 37. kmečko orodje, 39. indonezijska tiskovna agencija, 41. izdelovalec sodov, 42. manjši jadranski otok, 43. južno drevo, 44. neznanka v matematiki, 47. začetnici ameriškega pisatelja Uptona, 48. francoski skladatelj (Francis), 49. položaj v jogi, 50. azijski rakunji pes, 51. pritok Thore v Franciji, 53. nabiranje darov v dobromerne namene, 55. mesto v Indiji, središče bombažnega področja, 56. perzijski šah iz 17. stoletja, 58. avstralski slikar (Sidney), 59. predmet, ki naj bi odvrčal demone, nesreče ali nevarnost, 60. francoski zgodovinar (Ernest), 62. španski bezeg, 64. pri Rimljanih trinajsti ali petnajsti dan v mesecu, 65. glavač, roparski kit, 67. prodajalna za vojake, 69. grad pri Parmu v Apeninih, simbol cesarskega ponižanja v Italiji (naša pisava), 70. vrsta godala.

Navpično: 1. poljski ples, 2. enaka soglasnika, 3. skril, 4. nadimek ameriškega komika Hardyja, 5. cigan, 6. dekokt, obarek, 7. grški filozof, ustanovitelj stoične šole iz Elea, 8. španski predlog, 9. ime indijskega politika Šastrija, 10. njiva med dvema razoroma, 11. najstarejša plast Zemlje, 12. fižolovka, rakla, 13. rojstni ali godovni dan, 15. vojska, 16. zvezna država v severovzhodni Indiji, 18. Klara, 20. vzdoh (angleški izraz), 22. orientalsko sukno, 24. film Grete Garbo, 27. ime japonskega režiserja Kurosawe, 28. sidro, 31. velik športni objekt, 33. tuje žensko ime, 36. reka v Iranu, ki se izliva v Kaspijsko jezero, 37. najdaljši desni pritok Rena (naša pisava), 38. široko nabrano krilo, razširjeno zlasti v 18. stoletju, 40. kralj iz indijskega epa Mahabharata, 41. lokvanjevka, 42. slovenski dirigent (Milivoj), 43. ameriška filmska nagrada (naša pisava), 45. dramski prizor, ki ga igrajo koledniki, 46. ameriška jedrska podmornica, 47. desni pritok Mozele v Nemčiji, 49. Tolstojev roman, 50. denar evropske skupnosti (naša pisava), 52. ustanovitelj sikhizma, 54. sladkovodna riba severnih morij, 55. italijanski politik (Giuliano), 57. krajša oblika imena Aleksander, 59. indijski bog ognja, 61. reka v Angliji, 63. mitološko bivališče umrlih, 66. iniciali slikarke Osterc, 65. italijanski spolnik.

Dimitrij Grlj

REŠITEV JANUARSKE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. EPATKA, 7. ADREMA, 13. LAVRIN, 14. BRAMOR, 15. ITAL, 16. OSRAM, 18. S(TANE) K(UMAR), 19. KOLEB, 21. TIT, 22. USA, 23. OL, 24. PEARL, 26. ARAD, 27. NOS, 29. ANA, 30. SNEDA, 31. GEOMETRIJA, 34. PROTEINAZA, 36. OLTEN, 38. GEO, 39. ABT, 41. TAEI, 42. KIMPO, 44. L(EON) E(NGELMAN), 45. RUT, 46. KAJ, 47. EKMAN, 49. OD, 50. ARIAN, 52. TATI, 53. BODMER, 55. AFELIJ, 57. INKASO, 58. VLTAVA.

Nagrado,
VEČERJO ZA DVE OSEBI
PRI GRILL DANILO,
za JANUARSKO križanko prejme:

MILOJKA ŠTEMBERGAR,
Tomšičeva 10, 6250 Ilirska
Bistrica;

ČESTITAMO SREČNI
NAGRAJENKI IN JI ŽELIMO
"DOBER TEK".

GRILL
DANILO

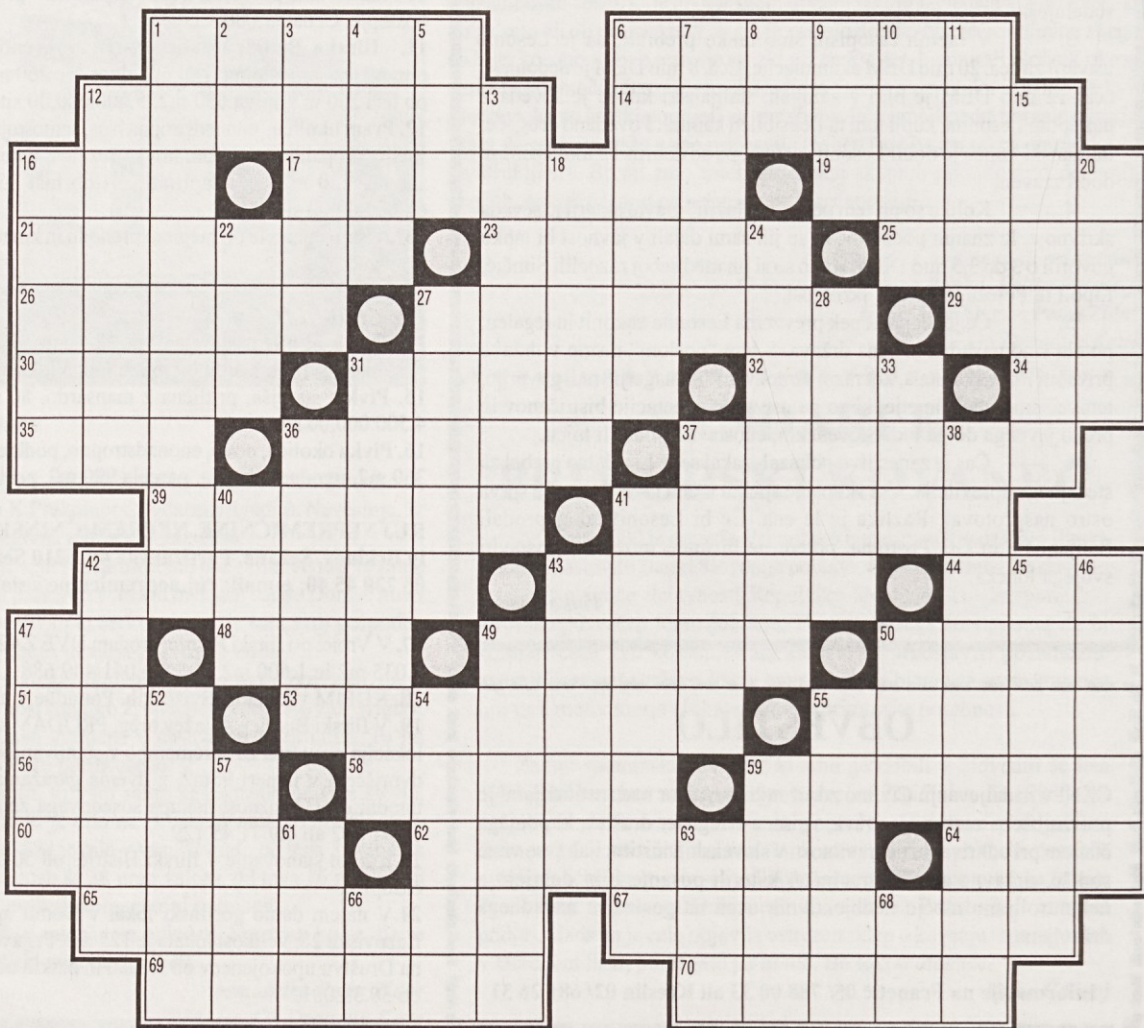
REŠITVE FEBRUARSKE KRIŽANKE

nam pošljite do **20. marca**, na naš naslov:

Uredništvo časopisa Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi pravilnimi rešitvami bomo izžrebali nekoga,
ki bo prejel lepo nagrado:

VEČERJO ZA DVE OSEBI V GOSTIŠČU GRILL DANILO.

POLICIJSKA KRONIKA

V obdobju od 08. januarja do 08. februarja 2001 so policisti pp Ilirska Bistrica obravnavali naslednje dogodke:

- Na področju kriminalitete je bilo obravnavanih skupno 26 kaznivih dejanj, od tega pet vlomov v stanovanjske objekte, 1 vlom v osebno vozilo, 3 povzročitve lahkih telesnih poškodb v pretepu, 1 ogoržanje varnosti, 7 poškodovanj tuje stvari in 9 tatvin.

Zoper storilce bodo podane kazenske ovadbe pristojnemu ODT.

- V enakem obdobju so policisti obravnavali 30 prometnih nesreč, od tega največ z materialno škodo 21, v 3 primerih so bile zadobljene telesne poškodbe, v 6 primerih pa so lastniki našli svoja vozila poškodovana pri parkiranju, medtem ko so povzročitelji s kraja pobegnili.

- Kot je že običajno so imeli policisti veliko dela pri varovanju državne meje, saj je bilo pri ilegalnem prehajanju državne meje z RH odkritih in prijatih kar 45 ilegalcev, od tega največ državljanov Romunije, sledijo pa državljani bivših republik SFRJ.

Največja skupina ilegalcev je štela dvajset ljudi, v enem primeru pa so policisti organizirali iskalno akcijo, ko so v okolici tovarne Plama v Podgradu iskali onemoglega romunskega državljana. Kršitelji so bili po postopku pri sodniku za prekrške zavrženi nazaj v RH.

- Na področju javnega reda in miru so policisti zaradi kršitev intervenirali skupno 12 x, od tega 8 x v zasebnih prostorih in le 4 x na javnem kraju. Vsi kršitelji so po opozorilu s kršitvijo prenehali, tako da ni bilo odrejenih pridržanj do istrežnitve, predlagani pa bodo v postopek sodniku za prekrške.

Poleg že naštetega pa so policisti obravnavali še delovno nezgodo s posebno hudo telesno poškodbo, v kateri je poškodovanec v bolnišnici poškodbam podlegel in primer telesne poškodbe sumljivega izvora. O zadevah bo podano poročilo ODT.

V eni od trgovin je kupec izgubil zajeten znesek denarja, kateri je bil poslan na upravno enoto.

POLICIJA SVETUJE SMUČARIJA II. DEL

SANKANJE

Prve sanke, ki jih otrok dobi, niso namenjene dirjanju in rekordnim športnim dosežkom, ampak pogosteje služijo kot prevozno sredstvo za - pogosto že utrujenega - malega lastnika. Ko jih kupujete, morate izbrati dovolj močne, da bodo po potrebi zdržale "več potnikov", kajti med spustom po bregu, bo z otrokom gotovo tudi eden od staršev.

Pozorni bodite na naslednje:

Otroka s sankami nikoli ne pustite samega, saj lahko kaj hitro zaide na smučarsko progo, kjer ni dovoljeno sankanje.

Za otroka, ki nima navadnih sani, ampak plastičen UFO krožnik, lopato idr., izbirajte za spuste čimbolj gladke dele sankališča. Odskok pri sankanju s takimi, težje vodljivimi pripomočki, po hribovitem terenu, lahko poškodujejo hrbtnico.

Sanke ne smejo imeti nikjer ostrih robov.

Vrvica mora biti tako močna, da vzdrži transport potnika na sankah in se ne pretrga v trenutku, ko bi to najmanj pričakovali.

Sanke naj imajo ročaje ali leseno naslonjalo, za katere se otrok lahko prime ali nasloni, da ne bi zdrsnil nazaj.

Otrokove noge in stopala lahko varno namestite na sanke.

Če je le mogoče, izberite lesene sanke. Če se odločite za plastične, pa naj bodo te iz kakovostnega materiala, ki odlično preneša mrz, tako da se sanke zaradi krhkosti ne razletijo.

Sankanje postaja moderno, zlasti s plastičnimi vrečami, gumami, čolni. Vse več je usodnih poškodb pri sankski avanturi, predvsem zaradi podcenjevanja nadomestkov za sani. Posebno nevarna prevozna sredstva na snežni strmini so avtomobilske gume, gumijasti čolni, plastične vrečke, plastične lopate skratka vse tisto, česar ni mogoče zadovoljivo krmiliti. Klasične sani lahko vsaj delno usmerjaš in zaviraš z nogami, rezultat neuspeha pa je kvečjemu zlomljen gleženj. Zaradi tega opozarjamo na nujnost nošenja čelade med sankanjem.

Sankanje na javnem smučišču je dovoljeno le na površinah, ki so namenjene tovrstni zimski rekreaciji in so kot takšne tudi predpisano označene oziroma zavarovane.

ALTERNATIVNA SMUKA

Alternativna smuka je zdrava, dokler imamo situacijo pod nadzorom.

Prav tako, kot za smučarje, velja tudi za vas, deskarje, da je najpomembnejša stvar samodisciplina in zdrav razum.

Čeprav je zabavno drveti po zasneženih strminah, neoznačenih progah, nevarnostim in neznanemu naproti, se vendar skušajte vprašati, ali je ena smuka vredna vašega življenja.

Prav tako, kot za smučarje, velja tudi za vas, deskarje, da je najpomembnejša stvar samodisciplina in zdrav razum.

Čeprav je zabavno drveti po zasneženih strminah, neoznačenih progah, nevarnostim in neznanemu naproti, se vendar skušajte vprašati, ali je ena smuka vredna vašega življenja.

Obstajajo proge, prilagojene deskarjem. Poiščite si te proge in uživajte na svojih divjih, vendar označenih progah, ki vam bodo mogoče ohranile življenje. Ne spuščajte se v nepotrebne nevarnosti za trenutek sreče, ki jo lahko doživite tudi varneje. Vsako leto se na smučiščih namreč poškoduje veliko ljudi. Tudi smrtno.

Predvsem pa ne mislite le nase! Okrog sebe imate tudi druge, katerih življenje je ogroženo z vašo neprevidno in hitrostno neprilagojeno vožnjo. Ob robu smučišča so pešci in veliko smučarjev je počasnejših od vas. Predvsem pa so tu še otroci, ki so nedolžne žrtve nesreč na smučiščih. Otroci ne gledajo okrog in ne pričakujejo deskarja, ki bi lahko vsak trenutek poletel preko njih. Izognite se jih toliko na daleč, da četudi bi reagirali popolnoma nepričakovano, vseeno ne bi prišlo do nesreče. Upoštevajte navodila redarjev na smučiščih. V zadnjih letih je tudi poostrena policijska kontrola smučišč, ki vam v primeru kršenja pravil zaračunajo kazen.

Bodi COOL brez kršitev!

Na snegu nisi sam, zato misli tudi na druge. Tako bomo vsi skupaj uživali zimske počitnice brez zapletov in neprijetnih dogodivščin.

DESET PRAVIL ZA TEKAČE NA SMUČEH

Vsak tekač na smučeh se mora obnašati tako, da nikogar ne ogroža ali poškoduje.

Potrebno je upoštevati markacije in opozorilne znake, na tekaških progah pa je potrebno teči v navedeni smeri.

Po dvojnih in večsteznih stezah je potrebno teči po desni stezi. Tekachi na smučeh v skupini morajo teči po desni stezi drug za drugim.

Prehitevanje je dovoljeno desno ali levo po prosti stezi ali izven steze. Prednjemu tekaču ni potrebno zapuščati steze, mora pa se umakniti, če misli, da to lahko stoori brez nevarnosti.

Pri srečanjih se mora vsak tekač umikati proti desni.

Takrat, ko prehitevamo ali pa nas prehiteva drug smučar, moramo držati palice tesno ob telesu.

Vsak tekač mora predvsem na strmih stezah prilagoditi svojo hitrost in gibanje znanju, pogojem na terenu, gostoti prometa in vidljivosti. Prav tako mora vzdrževati zadostno varnostno razdaljo do tekača pred seboj. Če je potrebno, se mora vreči tudi na tla, če lahko na ta način prepreči trčenje.

Kdor obstane, naj stopi iz tekaške steze. Tekač, ki je padel, naj čimprej zapusti tekaško stezo.

Pri nesrečah je vsakdo dolžan priskočiti na pomoč.

Vsakdo, bodisi da je očevidec ali udeleženec nesreče, ne glede na to ali je kriv za nesrečo ali ne, mora pri nesreči dati svoje osebne podatke.

EKSTREMNO SMUČANJE

Za vse tiste, ki ne morete s svoje kože in si navkljub nevarnostim želite adrenalinskih dogodivščin, priporočamo, da vsaj ohranite trezno presojo, poskrbite za lastno varnost in se ustrezno pripravite.

Upoštevajte:

-pred smuko poslušajte vremenska sporočila; če je napovedano slabo vreme, se smuki odpovejte oziroma jo preložite na naslednje dni,

-ne spuščajte se v to brez dovolj dobre fizične pripravljenosti,

-bodite pozorni na vremenske razmere, v katerih je nevarnost sprožanja plazov največja,

-za ekstremno smučanje, paraski, turno smuko in podobne alternativne oblike je potrebno imeti najprej ustrezno opremo, dovolj znanja in izkušenj, nenazadnje pa tudi dovolj kondicije za spust po strmini,

-ne pozabite povedati prijateljem, znancom, domačim kam greste in kdaj se vrnete, da bodo vedeli, kje vas lahko iščejo,

-če je le možno, imejte vedno od sebi mobilni telefon;

-občasno se nekomu javite, da bodo vedeli kje ste,

-ne hodite sami; vzemite s seboj še koga, prijatelja s podobnimi željami, s katerim bosta poskrbela drug za drugega.

TAMARA KOVAČEVIČ, POKALNA ZMAGOVALKA SLOVENIJE ZA LETO 2000

16/2-2001 je Karate zveza Slovenije v družbenem domu v Grosupljah razglasila rezultate pokalnih zmagovalcev Slovenije za leto 2000 od najmlajše kategorije do mladincev. Pokal za zmago v kategoriji malčic je pripadel karateistki Tamari KOVAČEVIČ iz Ilirske Bistrice, tekmovalki Karate društva Samurai Nova Gorica, drugo mesto je osvojila Staša ŽIBRAT, tretje pa Sara BOLJKOVIČ, obe tekmovalki karate kluba iz Ljutomer.

Bistričanka je svoje prve korake kateje naredila jeseni leta 1998 pri trenerki Vojki ŠESTAN. "Vojka nas je največ naučila", pravi mala Samurajka. Po letu dela pri Vojki je prišla v trde roke priznanega trenerja Stojana ŠESTANA, ki slovi kot zelo strog, zahteven in nepopustljiv. Ali ni malo prehudo za tako majhno deklico, so jo spraševali v začetku. "Pa kaj", je odgovorila odrezavo in že izvajala elemente kate HEAN-ŠODAN. Mnogi so obupali Tamara pa je s svojimi vrstnicami in vrstniki vztrajala in prišli so uspehi, katerih se vedno skupaj veselijo. Enkrat uspe enemu drugič drugemu, največkrat pa se iz tekmovalj doma in tudi iz tujine vračajo z medaljami in pokali skoraj vsi.

V Grosuplje je Tamara, kot se spodobi za takšne prilike pospremil sam predsednik Karate društva Samu-

rai Nova Gorica g. Jordan MOZETIČ. "Za takšne priložnosti si vedno vzamem čas", je dejal, "bojim pa se, da jih ne bo postalo preveč" je v šali nadaljeval. "Kako si pa oblečena" jo je vprašal preden je sedla v njegov avtomobil. "Pa ja ne boš šla na podelitev v trenirki"? "Ja, v trenirki, sponzorske obveznosti gospod predsednik" je samozavestno zabrusila in pokazala na našitek z logotipom družbe MAKSER D.O.O. iz Zabič. Stanko Baričič direktor družbe, po domače pa kar VRTNAR pravi, da je zelo zadovoljen s Tamaro, da spremlja njen razvoj in športne uspehe in da bo še pomagal, če bo le tako vztrajna in pridna tudi v bodo. Z.K.

BISTRŠKI KARATEISTI USPEŠNI TUDI V KOPRU

Koprski karate klub je 26/1-2001* v telovadnici sredje kovinarske šole priredil medklubski turnir v katah in borbah. Turnirja so se udeležili tudi bistrški karateisti in bili kljub pristranskemu sojenju domačih sodnikov zelo uspešni in prav vsi osvojili mesta na stopničkah.

V katah pri deklicah Tamara KOVAČEVIČ pravzaprav ni imela prave konkurence in je ponovno osvojila 1. mesto. Pri dečkih je Darjan SMAJLA dosegel 2. mesto pred klubskim kolegom iz Nove Gorice Luko MOZETIČEM. Pri starejših dečkih je odlično nastopil in gladko zmago osvojil Nejc GLAVAŠ. Drugo mesto pa je pri starejših deklicah ob precej pristranski odločitvi dveh domačih sodnikov pripadlo Anji ČEKADA.

V borbah sta nastopila le Nejc GLAVAŠ in pri mlajših Tine MALJEVAC. Nejc GLAVAŠ je v svoji kategoriji osvojil 1. mesto, Tine MALJEVAC pa 3. mesto.

Bistričani torej žanjejo uspehe še naprej, čeprav je bila v Kopru zaradi bolezni kar okrnjena zasedba tekmovalcev. Manjkali so Doris Brne, Mateja Hrvatina, Ana Kresčević, Saša Štefančič, Andrej Spetič in še kdo bi se našel. Bera medalj bi bila sigurno še večja, če bi nastopili. Ko bodo čitali te vrstice in se veselili uspehov svojih sotekmovalcev bodo sigurno že vsi zdravi in pripravljeni za nadaljne napore na tekmovalnih predvsem pa na treningih, ki so pomemben dejavnik pri doseganju uspehov. Od začetka leta so treningi še na kvalitetnejši ravni, saj sta se trenerjema Stojanu ŠESTANU in Branku ŠTEMBERGERJU, pridružila še dva nekdanja odlična tekmovalca Robert ČURLIČ in Ivo TIJAN. Svoje izkušnje in znanje uspešno prenašata na mlade tekmovalce. Z njunim prihodom se je tako bistveno dvignila kvaliteta dela. Ob takšnem delu tudi v bodoče dobri rezultati ne bodo izostali in bomo še lahko poročali o uspehih naših karateistov tudi iz navečjih tekmovalj. Z.K.

JAVNI POZIV ČASOPISA SNEŽNIK

Ker nam občinska športna zveza noče posredovati rezultate tekmovalj, poziva Uredništvo časopisa vse navedene športne klube, če bi lahko posredovali rezultate svojih tekmovalj tudi časopisu Snežnik.

Veseli bi bili tudi kakšne fotografije ali komentarja.

Za sodelovanje se vam v naprej zahvaljujemo, saj imajo občani pravico spoznati tudi športne dosežke.

- Balinarski klub Tib terminal, Kuteževo 3/c 6250 II. Bistrica, Stanislav Prosen, balinanje
- Balinarski klub Planinc Bazoviška 28 6250 II. Bistrica, Danilo Pugelj balinanje
- Balinarski klub Tib terminal Kuteževo 3/c 6250 II. Bistrica, Stanislav Prosen balinanje
- Društvo Tabor. Rod Snežniških Ruševcev, Bazoviška 8/a, 6250 II. Bistrica, Leon Rolih, tabornišvo
- Društvo P.I.Š.K.O.T.E.K., Knežak 187, 6253 Knežak, Vojko Mihelj, gorski tek
- Društvo Tabor Podborski rod, Kuteževo 2/f, 6250 II. Bistrica, Marta Rolih, tabornišvo
- Gorsk. Kol klub Snežnik, Bazoviška 26, 6250 II Bistrica, Karlo Hafner, gorsko kolesarjenje
- Jamarsko društvo Netopir, Vilharjeva 32, 6250 II. Bistrica, Radivoj Šajn
- Karate klub Samurai, Rozmanova 24 a, 6250 II. Bistrica, Ivan Bergoč, karate
- Keglj. Klub II. Bistrica, Topolc 81, 6250 II. Bistrica, Pavel Uljančič, keglanje
- Klub Jad. Padalcev Paljužin, Gregorčičeva 9, 6250 II. Bistrica, Margita Udovič, jadrarno letalstvo
- Klub Zdravo življenje, Ulica 7. Maja 16, 6250 II. Bistrica, Branko Štamberger
- Kolesarsko društvo Bistrce, Rozmanova 16, 6250 II. Bistrica,
- Oskar Bajc, kolesarjenje
14. Konjeniško društvo Snežnik, Vodnikova 17, 6250 II. Bistrica, Andrej Jelen, konjenišvo
15. Košarkaški klub Plama PUR, Bazoviška 26, 6250 II. Bistrica, Vladimir Godec, košarka
16. Lokostrelski klub II. Bistrica, p.p. 9, 6250 II. Bistrica, Igor Šuštar, lokostrelstvo
17. Moto klub II. Bistrica, Župančičeva 26, 6250 II. Bistrica, Robert Zorc, avto-moto športi
18. Nogometni klub II. Bistrica, Bazoviška 26, 6250 II. Bistrica, Vladimir Čeligoj, nogomet
19. Nogometni klub PlamaPodgrad 14, 6244 Podgrad, Vladimir Jakovac, nogomet
20. Planinsko društvo Snežnik, Bazoviška 8, 6250 II. Bistrica, Ivan Žibert, gornišvo
21. Rafting klub Mrzla voda, Jasen 15/a, 6250 II. Bistrica, Sebastian Ferlež
22. Ribiška družina Bistrica, Bazoviška 22, 6250 II. Bistrica, Iztok Perenič
23. Rokometni klub II. Bistrica, Rozmanova 24, 6250 II. Bistrica, Darko Štamberger, rokomet
24. Smučarski klub Snežnik, Bazoviška 8, 6250 II. Bistrica, Bojan Lovce, smučanje-alpsko
25. Strelsko društvo 4. Junij, Rozmanova 32, 6250 II. Bistrica, Stanislav Mahne, strelstvo
26. ŠD Carinik, Vojkov odred 7, 6250 II. Bistrica, Janez Kirm
27. ŠD Tominje, Tominje 14/a, 6250 II. Bistrica, Ivan Urh, košarka
28. Šp. rekr. Klub Pregarje, Pregarje 23, 6243 Obrov, Milan Zadnik
29. Športna zveza II. Bistrica, Bazoviška 26, 6250 II. Bistrica, Mitja Škerlovaj
30. Tenis klub II. Bistrica, Bazoviška 14, 6250 II. Bistrica, Branko Celin, tenis
31. Trap klub II. Bistrica, Doljni Zemon 91/c, 6250 II. Bistrica, Franc Novak, strelstvo
32. Tur. Kul. ŠD Prem, Prem 68, 6255 Prem, Jerica Strle

Napovedi in objave

KOLENDAR PRIREDITEV ZA MESEC MAREC 2001

PRIREDITVE NA OSNOVNIH ŠOLAH

OŠ Toneta Tomšiča Knežak, tel. 05/7880002 "ROŽE ZAMAMO" prireditve ob materinskem dnevu, dne **30.03.2001**, ob 18.00 uri, v telovadnici OŠ KNEŽAK.
OŠ PODGRAD, tel. 05/7835014, **06.03.2001** DAN ODPRTIH VRAT, OB 10.00 URI NA OSNOVNI ŠOLI PODGRAD
OŠ JELŠANE, tel. 05/ 788-5001, **30.3.2001** MATERINSKI DAN NA OSNOVNI ŠOLI OB 18.00 URI.

POMLADANSKE PRIREDITVE

KULTURNO TURISTIČNO ŠPORTNO DRUŠTVO PREM, tel. 05/788 00 02, Irena Rep
"POZDRAV POMLADI", **25. 03. 2001**, OB 16.00 URI, NA GRADU PREM

KULTURA

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV ILIRSKA BISTRICA, 05/7110090

10.03.2001 KLAVIRSKI TRIO JULIUS, V Glasbeni šoli Ilirska Bistrica ob 19.00 uri

Program: Robert Stanič – klarinet, Igor Švarc – violončelo, Bojan Glavina – klavir, ARNOLD PROKOFJEZ in BRAHMS

24.03.2001 LITERARNI VEČER V IZVEDBI ČLANOV ŠTUDENTSKEGA KLUBA ILIRSKA BISTRICA IN KULTURNEGA DRUŠTVA "ZGBLJENA LEGIJA" V DOMU NA VIDMU OB 19.00

SKLAD LJUBITELJSKIH IN KULTURNIH DEJAVNOSTI ILIRSKA BISTRICA

05/711 00 90, 17.03.2001 **PRIMORSKA POJE V OSNOVNI ŠOLI KNEŽAK** OB 20.00

ŠPORTNE PRIREDITVE

ŠPORTNA ZVEZA ILIRSKA BISTRICA, 05/710 11 35
24.03.2001 ODBOJKA V IL.BISTRICA, V ŠPORTNI DVORANI OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA V IL.BISTRICI, OD 15.00 URE DALJE

PRIREDITVE S PODROČJA GLASBE

GLASBENA ŠOLA ILIRSKA BISTRICA, tel. 05/71 42 216

10.03 2001 SEDMI KONCERT OB 50. LETNICI DELOVANJA GLASBENE ŠOLE KONCERT BO OD ODDELKA SOLO PETJA, OB 17.00 URI V DVORANI GLASBENE ŠOLE ILIRSKA BISTRICA

19. do 23.03 2001 INTERNI NASTOPI UČENCEV GLASBENE ŠOLE ILIRSKA BISTRICA

NARAVNE VREDNOTE IN KULTURNA DEDIŠČINA, TURIZEM 2001-2002

OGLED MUZEJSKO UREJENE IN PRENOVLJENE SPOMINSKE SOBE PESNIKA DRAGOTINA KETTEJA, OŠ PREM, Marija Dolgan, Prem tel. 05/7860-374, TIC: 05/714 44 35, STROKOVNO VODENJE

OGLED GRADU PREM S STALNO ZBIRKO PRAZGODOVINSKIH GRADIŠČ

STROKOVNO VODENJE, Mojca MEMON Prem 05/7860 400, TIC 05/714 44 35

IZOBRAŽEVANJE

KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA ILIRSKA BISTRICA, 05/ 714 18 95

02.03.2001 OB 10.00 URI, SEJNA SOBA OBČINE PIVKA DELAVNICA "SESTAVLJANJE KRMNEGA OBROKA ZA GOVEDO"

ŽIVINOREJSKO PREDAVANJE DNE **6.03.2001** Z NASLOVOM "KLAMIDIOZA" OB 18.00 URI, AVTOŠOLA BREZA

8.3.2001 OB 18.00 URI, AVTOŠOLA BREZA "

MOŽNOSTI ZA CELOLETNO REJO ŽIVALI NA PROSTEM "

OB 10.00 URI "USPEŠNO ODKRIVANJE POJATEV PRI GOVEDU" V PREDAVALNICI AVTOŠOLE BREZA

15.3.2001 "VARSTVO JABLAN" V OŠ DIVAČA OB 18.00 URI

16.03.2001 OB 10.00 URI V PREDAVALNICI AVTOŠOLE BREZA "VSE O KROMPIRJU"

16.03.2001 NADALJEVANJE TEČAJA "ŽGANJEKUHA" V OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA V ILIRSKI BISTRICI OB 16.00 URI

22.03.2001 OB 18.00 V OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA V ILIRSKI BISTRICI, PREDAVANJE: VARSTVO ČEŠPELJ IN SADNIH VRTOV

RAZSTAVE

STALNA RAZSTAVA STARIH FOTOGRAFIJ-DOMAČE OBRTI IZ IL.BISTRICE AVTORJA **Emila Maraža, bistro BALADUR, TEL. 05/7141935**

STALNA RAZSTAVA SLIK DOMAČEGA SLIKARJA **JOŽETA ŠAJNA** OKREPČEVALNICA GRILL DANILO VSAK DAN OD 9.00-22.00, RAZEN TOREK, TEL. 05/7141-517

STALNA RAZSTAVA SLIK DOMAČEGA SLIKARJA **JOŽETA ŠAJNA** GOSTILNA-PIZZERIJA ŠKORPIJON, tel. 05/7141 332 VSAK DAN OD 10.00-22.00, RAZEN TOREK.

ZABAVA

24.3 2001 PLES OB MATERINSKEM DNEVU, ŽIVA GLASBA OB 20 URI V OKREPČEVALNICI GRILL DANILO ILIRSKA BISTRICA;

Če ste organizatorji prireditve in bi radi informacije o tem posredovali širši javnosti, nas prosimo o tem obvestite. Objavili jo bomo v našem koledarju prireditve, ki je na voljo po vsej Sloveniji, tudi na teletekstu. Podatke sprejemamo vsak mesec do 15.v mesecu za naslednji mesec. Za informacije nas lahko pokličete na tel. 05/714 44 35.

NEKAJ NAMIGOV ZA PREŽIVETJE KONEC TEDNA:

- PRIVOŠČITE SI SPREHOD V DOLINO POSRTVICE IN SE ZA NAZAJ USTAVITE NA KMETIJI BUBEC, KJER VAM BODO POSTREGLI Z OKUSNO POSTRVIJO,

- KER BOSTE ŽE BLIZU BRC SE LAHKO ODPELJETE NA DOMAČIJO BOŠTJANČIČ, KJER SI LAHKO OMISLITE JEŽO

- NA BRCAH SE LAHKO USTAVITE TUDI NA KMETIJI PRI "ŠTALONU", TER SI LAHKO OGLEDATE ROKODELSKO SPRETNOST PLETENJA KOŠAR, TER PO ŽELJI KUPITE KOŠARICO ZA SPOMIN ALI PA ZA PRIHAJAJOČO VELIKO NOČ

- LAHKO PA SE ZAPELJETE V DOLNJO BITNJO, KJER SI LAHKO OGLEDATE KOMATARSKI MUZEJ -POVEM VAM, DA BOSTE IZVEDELI VELIKO NOVEGA

- ČE PA VAS POT POPELJE MIMO VASI ZAJELJŠJE SE ZAGOTOVO USTAVITE, OGLEJTE SI CERKVICO SV. BARBARE Z ZLATIM, BAROČNIM OLTARJEM

Za dodatne informacije in napotke ter rezervacije nas lahko pokličete na Turistično informacijski center na tel. 05/714 44 35.

Lep pozdrav!

KOLENDAR PRIPRAVILA: Mojca Memon, TIC IL.B.

FILMSKI SPORED V MARCU 2001

KRIK 3 (Scream 3) 2000, ameriški barvni, komična grozljivka, trajanje 118 min,

Režija: Wes Craven

Igrajo: Neve Campbell, Courtney Cox, David Arquette, Patrick Dempsey

2.3.01. ob 20.30, 4.3.01 ob 20.30

BRODOLOM (Cast Away) 2000, ameriški barvni, drama, trajanje 143 min

Tom Hanks nominacija za Oskarja za glavno moško vlogo, Nominacija za Oskarja za zvok,

Režija: Robert Zemeckis

Igrajo: Tom Hanks, Helen Hunt

9.3.01. ob 20.30, 10.3.01 ob 18. uri, 11.3.01. ob 20.30

ERIN BROCKOVICH (Erin Brockovich), 2000, ameriški barvni, komična drama, trajanje 130 min.

Organizira klub študentov II. Bistrica *Nominacija za Oskarja za najboljši film, Julija Roberts nominacija za Oskarja za glavno žensko vlogo, Albert Finney nominacija za Oskarja za stransko moško vlogo, Steven Soderbergh nominacija za Oskarja za režijo, Susannah Grant nominacija za Oskarja za originalen scenarij*

Režija: Steven Soderbergh

Igrajo: Julia Roberts, Alfred Finney, Aaron Eckhart

10.3.01 ob 20.30

6 DAN (The 6th Day), 2000, ameriški barvni, ZF akcija, trajanje 123 min

Režija: Roger Spottiswoode

Igrajo: Arnold Schwarzeneger, Tony Goldwyn, Robert Duvall

16.3.01 ob 20.30

DAJMO PUNCE (Bring It On), 2000, ameriški barvni, komedija, trajanje 98 min,

Režija: Peyton Reed

Igrajo: Kirsten Dunst, Elisa Dushku, Jesse Bradford, Gabriel Union

30.3.01. ob 20.30, 1.4.01 ob 18. uri

VERTIKALA SMRTI (Vertical Limit), 2000, ameriški barvni, akcijski, trajanje 124 min

Režija: Martin Campbell

Igrajo: Chris O'Donnell, Bill Paxton, Robin Tunney, Scot Glenn

31.3.01 ob 20.30, 1.4.01 ob 20.30

PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO SPREMEMBE PROGRAMA

**BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.d.**

* Posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:	AJDOVŠČINA 05/366-14-94	ILIRSKA BISTRICA 05/714-19-35
	KOPER 05/672-72-32	NOVA GORICA 05/333-42-43
	SEŽANA 05/734-14-10	LJUBLJANA 01/425-80-74
	POSTOJNA 05/726-10-50	

PREGLED BORZNEGA DOGAJANJA V FEBRUARJU Se ponavlja lanski februar?

Če se je januar končal z rastjo tečajev delnic, pa je februar zopet prinesel hladno prho za investitorje. Pričakovanih dobrih novic ni bilo od nikoder, kar je trg povleklo navzdol. Stagnacija tečajev se je žal prevesila v padanje, ki traja že ves februar. Indeks SBI20 je prejšnji teden po daljšem času padel pod mejo 1.800 točk. Zaradi psihološkega učinka je pričakovati še nadaljnje padanje tečajev. Tudi indeksu pooblaščenih investicijskih družb PIX se ne godi dosti bolje, saj je padel pod 1500 točk, samo v zadnjih dneh pa je izgubil preko dva odstotka vrednosti. V kolikor se bo odsotnost kupcev nadaljevala, lahko pričakujemo nekaj podobnega, kot smo gledali preteklo leto. Po razmeroma uspešnem januarju so se tečaji povsili ter dlje časa vztrajali na nizkih nivojih.

Med večja razočaranja sodijo delnice Krke, ki so po napovedi 7 milijard tolarjev dobička dosegle 29.000 tolarjev, trenutno pa jih je mogoče dobiti že po 26.500 tolarjev. Enako velja za Mercator, kjer smo pričakovali upad ponudnikov, a se je zgodilo ravno obratno. Cena se je v kratkem obdobju spustila iz 15.300 na 14.300 SIT. Delnice Luke Koper so s z več kot 3000 padle na 2.800 tolarjev, kar obeta nadaljnje zniževanje tečaja.

Pivovarna Union je pred kratkim podpisala pogodbo z agencijo za privatizacijo v federaciji BiH o nakupu 12-odstotnega deleža Sarajevske pivovarne z možnostjo pridobitve večinskega deleža v naslednjega pol leta. Zanj so plačali štiri milijone mark. Cena delnice je kljub temu z preko 41.000 SIT padla na 39500 SIT.

Vodstvo Save je predstavilo temeljne usmeritve skupine v letošnjem letu. Na prvem mestu je namen, da bi končali že začete priprave za vključitev še nekaterih podjetij s področja kemije - premazov, lepil - v Poslovno skupino Savo, ki jo nameravajo reorganizirati. Informacija je dvignila tečaj nad 16.000 SIT, kasneje pa je tečaj zopet padel na 15000 SIT.

Zaradi verjetnega združevanju kemijskih podjetij je precej narasel tečaj delnic Heliosa. Porast je v precejšnji meri posledica kopičenja deleža Krekove družbe, ki meni, da lahko pridobi več kot 25-odstotni delež v omenjenega podjetja.

Trgovanje je ta teden popestril začetek kotacije delnice Dela Prodaje. Z delnico se je prvi dan trgovalo med 8.000 in 8.500 SIT, kar je precej več kot je znašala cena na sivem trgu. V naslednjih dneh pa je cena strmo padla do 5.500 SIT.

Pričelo se je tudi trgovanje z delnicami pida Kmečke družbe, investicijske družbe ter holdinga omenjenega izdajatelja. Prvi je trgovanje začel malo nad 20 SIT, drugi pa kotira okoli 73 SIT, kar je rahlo pod pričakovanji. Naštete družbe so nastale z delitvijo delnic nekdanjega pida v upravljanju Kmečke družbe za upravljanje. Potencial vidimo predvsem v delnici holdinga Kmečke družbe, ki je glede na sestavo premoženja po nekaterih vrednotenjih vredna 23.800 SIT, kar je ogromno v primerjavi s sedanjo tržno ceno, ki znaša 7.000 SIT.

Glede na zelo ugodna razmerja med tržno ceno in dobičkom in vse boljše poslovanja so na razmeru trgu primerne za nakup delnice Cinkarne Celje, Gorenjskega tiska, Grand hotel Uniona in Jate-meso. Lastniški deleži pri teh delnicah še niso skoncentrirani, opozorili pa bi na njihovo nizko likvidnost ter s tem povezano težavo pri pridobivanju večjih količin.

Vlada je objavila namero, da bi k sodelovanju pri privatizaciji NLB povabila zgolj slovenske partnerje, pri NKBM pa naj bi ključne vlagatelje oziroma strateške partnerje poiskala tudi med tujci. V kratkem naj bi bilo tudi jasno, kakšen del NLB naj bi prodali letos.

Upanje zbujajo objava novice o Petrolovem 1,9 mia SIT čistega dobička in možnosti začetka kotacije Leka na Londonski borzi konec marca. Težko pričakovan je tudi dokončni dogovor okoli Simobila in prodaja SKB banke. Vprašanje je le, ali bo naštetu zadostovalo za dolgoročnejši obrat v pozitivno smer.

Miha Pogačar

KETTEJEVA ZNAMKA? NE, HVALA!

Se je Pošta Slovenije z novimi "literarnimi znamkami" lotila raklamanja porcelana, steklenine in železnine?

V Snežniku smo pred časom z veseljem pisali o veselju domačih filatelistov članov Primorskega numizmatičnega društva Ilirska Bistrica, ko je Pošta Slovenije sprejela njihovo pobudo in sklenila svoje prve letošnje znamke posvetiti 125-letnici rojstva Dragotina Ketteja in Ivana Cankarja. Dodali so še znamko posvečeno Ivanu Tavčarju za njegovo 150-letnico.

Pričakovanja o tem kako bodo pomembni slovenski literati dobili svoje znamke, ki bodo vredne njihove veličine so se sredi januarja povsem razblinila. Še posebej hudo je filateliste prizadela prav Kettejeva znamka. Dragotina Kette je tokrat dobil svojo prvo znamko. Vprašanje pa je, če jo bo sploh še kdaj. In to kakšno!

Pesnika Dragotina Ketteja posebej nič drugega, kot pocinkano vedro. Le čemu in s kakšnim razlogom? V vsej njegovi pesniški zapuščini ni moč najti povezave s to posodo in je za pesnika resnična žalitev. Na novo pobudo domačih filatelistov, za spremembo vsebine znamke se je oglasila generalna direktorica Pošte Slovenije ga. **mag. Marija Ribič** z obljubo, da bo

poskusila narediti vse kar se le da. Očitno pri oblikovalcih teh znamk Novem kolektivizmu ni uspela. Škoda. Bila je zapravljen prilika, da se mlademu pesniku Ketteju oddolžimo tudi z lepo poštno znamko, dobili pa smo slaboumno oglasno znamko za nekakšno železno posodje.

Predstavitev prvega letošnjega niza priložnostnih poštne znamk je bila simbolično prav na 125. rojstni dan pesnika Dragotina Ketteja, seveda ne na Premu (kot bi v "normalnih prilikah" bilo gotovo tudi opravljeno), temveč na Vrhniki. Očitno se je Pošta Slovenije tudi

zaradi znamke, ki ji gotovo ni v čast, odrekla predstavitvi znamke na Kettejevem Premu, kjer deluje živahno kulturno društvo, ali v našem mestu, kjer je osrednja šola poimenovana po pesniku, kjer že desetletja deluje pevski zbor s pesnikovim imenom in to na dan, ko v občini slavimo kulturni dan prav v čast pesnikovemu rojstnem dnevu.

Hvala torej za takšno znamko! Še domači zbiralci ne bodo znali naših novih "literarnih znamk" umestiti na pravo mesto v svojih zbirkah, kako se bodo ravnali šele tujci, ki so jim naši literati popolna neznanca in bodo zagotovo naše sicer literarne znamke romale v zbirko nekakšnega posodja na znamkah. Morda pa nam še prav pride, da nas zamenjujejo s Slavonijo in Slovaško.

Vojko Čeligoj

Šport

LOKOSTRELSTVO

Najpomembnejše lokostrelsko tekmovanje v februarju je bilo "odprto in absolutno državno prvenstvo v dvorani". Prvenstvo je bilo organizirano 3. in 4. februarja v Čatežu. Obeh tekmovanj se je udeležilo 12 ilirskobistriških lokostrelcev in 219 tekmovalcev iz ostalih klubov.

Prvi dan so se tekmovalci pomerili posamično v svojih kategorijah in se istočasno skušali uvrstiti kar najbolje za absolutno prvenstvo oziroma nedeljsko finale. V soboto so se v svojih kategorijah najbolje odrezali Martin Čeh (2), Boštjan Kaluža (3), Jan Šuštar (2), Mojca Valenčič (1), Nada Rolih (2), Luka Valenčič (3), Dunja Štemberger (4) in Sanja Štemberger (1).

Nedelja je bila dan za absolutno prvenstvo. Tekmovalci iz vseh kategorij z najboljšimi rezultati predhodnega dne so se medsebojno pomerili v dvobojih. Izločanja so bila zelo napeta in zaradi izenačenosti kvalitete tekmovalcev je prišlo do marsiketerega prevrata v dvoboju za medalje. Na stopničkah za državne prvake in podprvake je stala Mojca Valenčič, ki si je pristreljala srebrno medaljo.

Popoldne istega dne, so se pomerile še preostale ekipe. Bistričani so nastopili s tremi: ženka ekipa z golim lokom (Mojca V., Nada R. in Dorjana Š.) je ubranila lanski naslov državnega prvaka; ženska ekipa z ukrivljenim lokom (Dunja, Sanja in Vanja Š.), si je pristreljala srebrno medaljo; še najbolj pa smo navijali za za moško ekipo z ukrivljenim lokom (Jan Š., Boštjan K. in Josip M.), ki so se pomirili s kvalitetnimi nasprotniki - najprej Mariborčani (v njihovi ekipi je bil olimpijec Koprivnikar), v dvoboju za tretje mesto pa so klonili proti ekipi MAMUT Kamnik za štiri točke in si pristreljali nevhvaležno četrto mesto.

I.Š.